

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Prešernova ulica 54
Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva cesta 16, Telefon 72

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 7-50 Din, polletno 16 Din, celoletno 30 Din; za inozemstvo: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 45 Din — Italcas poštne hranilnice, podružnica v Ljubljani, št. 10.711.

Srečno leto 1927.

vsem našim čitateljem in čitateljicam!

Nova vlada — g. Pucelj odžagan

Radikali in radičevci so kakor pes in mačka, a za korito so se lepo zedinili poleti leta 1925. Prepir pa ni nikoli zapustil njihove hiše. Kriza za krizo pretresa državo. Tako so se za Miklavža spet enkrat sporekli. Radikali so javno izjavljali, da je Radič blaznež, s katerim ne morejo sodelovati, Radič je trdil, da so radikali tatovi, s katerimi bi niti v grobu ne hotel skupaj ležati.

Kakor vedno, si je možak tudi to pot premislil in nekaj dni nato je Radič že pridigoval, da so radikali izvrstna seljaška stranka, s katero bi on rad sodeloval. Radikali so nekaj dni dalje kuhali jezo. Tedaj pa je kralj zaslišal voditelje strank in Pribičević je kralju jasno svetoval, naj razpusti sedanjo skupščino in razpiše nove volitve. To je vplivalo kakor hladen tuš. Volitev se Radič boji in radikali tudi. Seveda naši SLS tak sodni dan tudi ne bi bil po volji. Zato so se začeli pogajati, da zlimajo vlado vsaj za nekaj tednov.

Stvar ni šla gladko. SLS je zahtevala vso Slovenijo zase. Da bi uradnike predstavljala, velike župane premikala in svoje ljudi spravila h koritom, to je bil njen program. Glede davkov, glede poplavljenec, glede cest ni vnaprej ničesar zahtevala.

Pri tem je zadela SLS na g. Pucelja, ki je bil do sedaj Radičev minister za kmetijstvo. Želela je, da se g. Pucelj odstavi. G. Pucelj se je klerikalcem sicer že vso jesen na vso moč prilizoval in jim pomagal: Nagnal je svoje pristaše, da so morali voliti farovške kandidate za Zbornico za trgovino, obrt in industrijo. Med učitelji in uradniki je podpiral, kar so želeli klerikalci, v Ljubljani je na magistratu preganjal SDS, nazadnje pa še SLS na ljubo izsilil protizakoniti razpust Zbornice za trgovino, obrt in industrijo. Z eno besedo: v strahu, da bo SLS enkrat zahtevala njegovo glavo, ji je stregel kakor ponižen hišnik.

A SLS ne pozna usmiljenja in te vrste prilizovanje plačuje z brci. G. Pucelj ji je doslužil in čim je opravil vse grdobije proti Slavenski banki, kjer skuša brez uspeha pogreti svojo zmrzujočo juhuco, nadalje proti Mestni hranilnici ljubljanski in stotinam naših pristašev, ki jih je preganjal kakor Turek kristjane, je SLS izjavila Radiču, da želi Puceljevo glavo.

G. Radič pa — in v tem je žalostno-smešni zaključek cele storije — je mežiknil klerikalcem, da je tudi on že dolgo časa za to, da naj g. Pucelj gre. V rodbini g. Radiča imajo zeta, ki bi bil rad minister. Tudi tašči in hčerki bi to ugajalo. In hitro so rekli doktorju Korošču: «Prav imate, Vi ne morete biti s Puceljem skupaj v vladi, bo pa namesto njega naš zet Košutič!» Tako je bil g. Pucelj pri živem telesu odžagan, zet g. Košutič pa je postal minister.

Mi smo to g. Pucelju že dalje časa prerokovali in danes znova zatrjujemo, da se je še vsakdo, ki se je na Radiča zanesel, znašel

lepega dne v smrdljivi luži. Reči pa moramo, da je na tako nesramno-smešen način bil še malokdo zavržen od lastne stranke kakor g. Pucelj. Tu bi celo mi, ki smo doživeli od g. Pucelja toliko bridke nehvaležnosti, z njim držali v obsodbi, da se je tako zahrbtno postopalo z ministrom-Slovincem.

Nato se je pa zgodilo še to, da so obenem bili odklonjeni tudi klerikalci. Odpovedali so se sicer avtonomiji in drugim grehom, izjavili se — seveda samo v Beogradu — za narodno edinstvo in vse domače zahteve vrgli pod klop, samo da bi prišli v vlado. A iz osebnih zahtev glede sprememb na raznih mestih so v Beogradu brž razvideli, da hočejo klerikalci samo zatirati politične nasprotnike, ljudstva pa jim ni mar.

Ko so klerikalci odpadli, bi bil g. Radič lahko pustil g. Pucelja nazaj v vlado. Vendar tega ni storil. Kaj se to pravi, bo menda razumel celo zadnji radičevcevec v Sloveniji!

G. Pucelj je svojo udeležbo smatral za kazensko ekspedicijo proti SDS. Nobenega uspeha ni imel nikjer, najmanj pa glede podpor za poplavljenec, pač pa je dosegel osebna preganjanja naprednjakov in to je vse, kar je prinesel domov. Taka nezdrava politika se ni mogla drugače končati.

Zdaj bi prosil vse naše prijatelje in tudi sovražnike, posebno tiste od bivše SKS, ki so se proti nam zvezali celo s klerikalci, da premislijo in odgovoré: Ali ni že dosti tega cepljenja in sovražstva proti SDS? Ali ni Slovincem že dosti te radičevske bolezni? Ali ni dosledna politika našega Pribičevića v Beogradu edino prava?

Narodni poslanec dr. Gregor Žerjav.

Klerikalci in bivši kranjski deželni zbor

Pisali smo že o tem, kako klerikalci za oblastne volitve agitirajo z nekdanjim deželnim zborom, ki so ga imeli v svojem popolnem oblastvu. Toda takega gospodarstva in take pristranosti, ki je šla naravnost v korupcijo, kakršne v današnjih časih ne poznamo, si ne želimo več nazaj. Gorje oblastnim skupščinam, če se bo tudi v teh tako postopalo.

Mlajši svet tega ne ve, a starejši bojevniki naprednjaki, ki smo stali s klerikalci v najhujših bojih, še nismo pozabili na klerikalno strahovlado. Bili smo mnenja, da se naj pokrije vse to s plaščem pozabljenja, a ker sami neprestano dregajo v to in se ponašajo s tem, česar bi se morali sramovati, pa tudi mi ne moremo in ne smemo molčati.

Če so klerikalci poleg tega napravili tudi kaj koristnega, jih vendar to ne odveže grehov, zlasti ker so k temu naprtli deželi tudi velike dolgove.

Seveda s tujim, izposojenim denarjem je lahko delati, tem lažje, če jih malo skrbi, kako se bo ta dolg plačal. Tako so sodili o njihovem delovanju celo njihovi lastni uvidevnejši pristaši.

Delali so klerikalci le za svoje pristaše. Občina, ki ni bila v njihovih rokah, je bila izključena od podpore, kvečjemu je bila deležna nepotrebnih sitnosti in sekatur, pa naj je bila še tako vestna in vzorna. Podpore za povzdigo živinoreje in vzorne hleve so se dajale le njihovim najboljšim in navadno premožnim pristašem, ki je niso bili potrebni in ki bi bili lahko napravili vse to iz svojega. Od podpore so bila izključena vsa gasilna društva, ki niso hotela biti klerikalcem na uslugo pri njihovih prireditvah, četudi ta društva v sili ne delajo razlike med političnimi pristaši. Deželni uradnik, pa naj je bil še tako vesten, ni dobil podpore v nesreči, če ni bil njihov zagrizen pristaš. Posebno piko so imeli na napredno uč-

teljstvo. Še tako vesten in delaven učitelj ni našel milosti pri njih, če je imel svoje njim nasprotno politično prepričanje.

Pač pa so delili podpore ne glede na potrebo med svoje pristaše kar pod roko. Teh dobrot so bili deležni tudi vsi Nemci, zlasti kočevarji, ker teh so se bali, kajti če bi se zamerili tem, bi se zamerili vladi. Na ta način so torej podpirali tudi tedanje nemštvo in nemškutarstvo.

Pri nastavljanju uradnikov in učiteljev se niso ozirali na sposobnost, ampak na politično mišljenje. Zato je pa tudi šlo toliko podjetij in naprav rakovo pot, ker so jih imeli v rokah nesposobneži. Zatreli so hoteli počasi vse stanove, v katerih pretežna večina ni bila na njihovi strani. Tako so nameravali z lastno deželno klavnico uničiti mesarje, ker večinoma niso bili njihovi

pristaši. Vso moč so hoteli dati duhovščini in posameznim izvoljencem.

To pritiskanje in zatiranje se je posebno občutilo na deželi, kjer se je navalilo z vso močjo na one, ki se niso strinjali z njimi. Vsako sredstvo je bilo dobro, samo da bi ucičili nasprotnika. So si pač mislili: Najprej dežela, potem pa mesta. Res, mleli so deželni mlinarji, da huje niso mogli, in bi bili še marsikaj zmleli in namleli, da ni temu napravila konec vojna, oziroma poznejši prevrat. Verjamemo, da si klerikalci žele nazaj teh časov. Od nas, kmetje, obrtniki in delavci, pa je odvisno, da to preprečimo. V oblastnih skupščinah se naj gospodari neprištransko, vestno ter v prid in napredek vseh stanov brez razlike političnega naziranja. Baš to pa zahteva naša Samostojna demokratska stranka. Zato jo bomo 23. januarja 1927. tudi volili.

Politični pregled

Kriza, ki je trajala tri tedne, se je na dan pred božičem zaključila s tem, da je

Uzunović sestavil svojo peto vlado,

v kateri so zopet združeni radikali in radičevci. Pred tremi tedni je Uzunović v radikalnem klubu vpričo pokojnega Pašića izjavil, da je s samimi radičevci nemogoče delati in da je s tem razlogom podal demisijo. No, tri tedne je delo počivalo, položaj se je preresetaval sem in tja, zdaj pa smo lepo zopet pri starem.

Pri sestavi nove vlade so zanimive naslednje reči: Pucelj je izpadel

In se bo zopet moral zadovoljiti z navadnim poslanskim kulukom za svojega političnega gospodarja Radića. No, podrobneje govori o tem naš današnji uvodnik. Z izključenjem g. Pucelja pa v novi vladi ni nobenega Slovenca, ker tudi

klerikalci niso prišli v vlado,

časi so za svoja ministrska kandidata že imeli pripravljena dr. Gosarja in dr. Kulovca. Izpodletelo jim je v poslednjem hipu, in sicer iz enostavnega razloga:

dr. Korošec se je že odrekel avtonomiji

ter pristal na to, da nova vlada, v kateri bi bila tudi njegova dva kandidata, stopi pred Narodno skupščino z izjavo, da bo delala v okviru vidovdanske ustave ter v duhu narodnega in državnega edinstva. Ko pa je Uzunović zahteval, da mora klerikalna stranka tudi doma opustiti vsako avtonomistično hujskarijo, je dr. Korošec osupnil. Zdaj je postalo jasno, da so se klerikalci hoteli vrniti v vlado kakor žid v nebesa. Oni bi radi imeli dva železa v ognju: v vladi bi delali za centralizem, doma pa bi agitirali z avtonomijo. Pa se je zopet obnesel stari pregovor: Kdor skuša sedeti na obeh stolih, pade med oba. Slovenci pa smo zopet brez zastopstva v vladi, ker hočejo veliko politiko za Slovenijo voditi na eni strani g. Pucelj, ki pa je navadna igračka v Radičevih rokah, in na drugi strani klerikalci, ki si lahko vse domišljujejo, samo tega ne, da bodo slepomišili kar na dve strani.

Mnogo govorjenja je končno pri sestavi nove vlade povzročilo dejstvo, da smo dobili za ministre tudi take ljudi, ki niso poslanci

in se zatorej vladi očita, da ni parlamentarna. Že doslej je bilo ministrstvo vojske in mornarice vselej v rokah generala, a lani je postal minister tudi Stepan Radić, ki ni poslanec. V novi vladi imamo poleg ministrstva vojske in mornarice še tri neparlamentarce: finančnega ministra dr. Bogdana Markovića, prometnega ministra generala Milosavljevića in ministra za javne zgradbe inženjerja Avgusta Košutića, ki je Radićev zet. Tudi v drugih parlamentarnih državah (Franciji, Zedinjenih državah itd.) postajajo ministri ljudje, ki sicer niso poslanci, pač pa strokovnjaki na svojem mestu. Sodeč po izobrazbi, ki jo imajo naši novi ministri, utegnejo biti sposobnejši od drugih. Toda to je baš

najbolj porazno spričevalo za radikale in za radičevce,

da so v vlado morali spustiti neparlamentarce, ker mora iz tega vsaka glava sklepati, da sami v svoji sredi nimajo več kandidatov, ki bi znali nekatera zavožena ministrstva spraviti iz blata. Vstop neparlamentarnih ministrov v vlado je torej

očiten dokaz državniške nesposobnosti radikalov in radičevcev,

kakor je to posebno poudaril voditelj SDS g. Svetozar Pribičević, ki je v nedeljo imel velik zbor v Vrnograči v Bosni,

kjer je s svojimi izvajanci pred tisočerimi poslušalci najodločneje nastopil tudi proti novi vladi in ji napovedal skorajšnji padeč. Samostojni demokrati vztrajamo na edini pravilnem stališču, da se dá kriza naše države rešiti le

z novimi volitvami v Narodno skupščino, v katero bo narod poslal sposobnejše poslance.

Oblastne volitve,

ki se vrše 23. januarja, so torej važne zavoljo tega, da volilci dokažejo svojo novo sodbo. Obračunati morajo s starimi strankami. Pomesti je treba s klerikalci, radičevci

Ivan Albreht:

V objemu deroče groze

(Povest iz naših dni.)

(Konec.)

X.

Pergačevi, ki so bili prišli vsi na pomoč, so veselo pozdravili trojico, ki je srečno po vrvi prispela do njih.

Anica je planila k Janezu:

«Samo, da si ti še živ!»

«Oho,» se je nasmehnil Pergačev, «kaj pa Francka in jaz?!»

«Ej, vidva,» se je smejala Ančka, «vidva sta dva, on je bil pa sam.»

Par trenutkov zadovoljne radosti je takoj pregnala nova skrb, ko je vzdihnila Francka:

«Bogve, kaj je z očetom?!»

«Kje pa tiči?» je vprašal Pergač.

Janez in Francka sta povedala, kako je bilo.

«Ihu,» je menil Pergač, «pa čudno, da se Metlar ni nič ganil.»

«Saj ni nikamor mogel,» je zavrnila Minka, ki ji je bilo nerodno zavoljo Metlarja, dasi ni nihče rekel nič žalega o njem.

Vihar je jel medtem spet besneti, da je hreščalo po lesovju, kakor da streljajo nevidne pošasti v noč.

«Najti ju moramo,» je menil Pergačev.

«Janez naj bi šel k nam, pa Metka z njim,» je svetovala Pergačeva Ančka, «ostali skušajmo rešiti, kar se bo dalo.»

Z njenim predlogom so bili zadovoljni vsi, le Janez sam se je branil, češ, da ne more na varno, dokler ve, v kakšno nevarnost mora Anica.

«Le nič ne skrbi zame, Janez,» ga je potolažila Pergačeva, «saj se bom pazila —»

Končno je Skalarjev ubogal in odšel z Metko po klancu in potem po slemenu proti Pergačevi hiši.

«Veš, Janez,» mu je spotoma pravila Metka, «tisti Metlar mora biti pa prava šleva. Mi ne smeš zameriti, ampak —»

«To vem jaz že davno,» se je nasmehnil Janez, «zato se mi pa tudi zdi Minke škoda zanj.»

«Še gane se ne, ko nastane taka nesreča.»

«Mislim, da jo je še o pravem času odkuril domov,» je s trpkim nasmehkom pripomnil Janez.

Ostali so medtem previdno šli proti Skalarjevemu hlevu. Divje je rohnelo zadrževano valovje in komaj so razločili drug drugega glas.

«Če bi mogli kako vodi do živega, da bi dobila več odtoka,» je menil Pergač.

«Ko bi le ne bila taka tema,» je vzdihnil njegov sin.

«Hohooooj!» je zdajci zaklical Pergač, «Skalar, ali slišiš?»

«Hohooooj,» se je oglasilo z roba. «Ali si ti, Pergač?»

«Na pomaganje smo prišli. Kje imaš pa Metlarja?»

«Tukaj, hohooooj!» se je oglasil ta mesto Skalarja.

Previdno so se bližali hrumeči vodi.

«Če bi mogli zakuriti,» je menila Ančka, «da bi se razgledali.»

«Pod Strmcem zgoraj visi skala ko streha nad rebrijo. Tam bi morda še dobili kaj suhega,» je svetovala Francka in tudi Minka je pritrdila. Hitro sta se s Pergačevim obe odpravili po klancu proti deset minut hoda oddaljeni skali. Res je bilo spodaj precej razmeroma suhega dračja in nekaj vrhovja od jelovine. Vejevja sta si naložili dekleti, nekaj vrhov pa je naglo povezal skupaj Pergačev Janez in jih vlekel nizdolu. Zakuriti so ogenj in naložili kresu podobno grmado, ki je kmalu precej daleč naokrog razsvetljevala okolico.

Zdaj se je nudil vsem strašen prizor. Med Skalarjevo hišo in hlevom je tvorila voda, ki se je bila zajezila, pravcato morje. Šupa pri hlevu je bila že odplavljena in tudj del hleva je bil porušen. V tistem delu, ki je še kljuboval valovju, se je gnetla živina in obupno mukala.

Na robu nad hlevom sta ždela Skalar in Metlar. Ko je Skalar videl, kaj se godi z njegovim imetjem, je skoro zarjul:

«Na pomoč, ljudje, na pomoč! Pojdiva dol, Metlar, da odpreva vodi pot! Ali vidiš, kaj se godi?!»

Res, živina je bila že do trebuha v vodi in je bolj in bolj žalostno mukala.

«Počakaj,» je svaril Pergač, «sicer bo po tebi!»

Z drogovi so skušali odstraniti naplavljeni les, ki se je bil zagozdil. Čim se je posrečilo

živina dnevno svoj določen odmerek. Ni prav, če se želodec preoblaga. To tudi zdravo ni. Na ta način krmo po nepotrebnem zapravljamo, živini sami pa škodujemo. V ostalem je pa važno, da pokladamo dan za dnevom enake količine krme in prav posebno sena kot glavne klaje. To zahteva dobro in varčno gospodarstvo, zahteva pa tudi živalsko telo samo, ki se pri rednem in enakomernem krmiljenju veliko bolj počuti kakor pa v nasprotnem primeru.

Če naj se pa poprimemo rednega in enakomernega pokladanja sena, je treba, da napravimo račun (proračun), kako bomo cel čas zime izhajali s pridelano krmo, koliko sena in otave smemo na dan pokladati, da bo mogoče izhajati do novega pridelka. Pri tem računu je tudi uvaževati, da nam mora za vsak slučaj nekaj suhe krme ostati, zlasti za primer dolgotrajne zime in pozne pomladi, za primer slabe nove letine itd. Tak proračun izgleda takole: Recimo, da smo pridelali skupaj 130 q sena in otave (poleg raznih drugih krmil). Če moramo s to krmo izhajati čez zimo, t. j. od novembra do 15. maja, skupaj šest in pol mesecev ali okroglo 200 dni, potem smemo na dan porabiti kvečjemu 65 kg sena in otave (13.000 kg : 200). Če imamo v hlevu goveje živine za 8 glav odrasle govede (poprek po 500 kg žive teže), ki potrebuje na dan po 15 kg suhe krme, potem smemo na dan in glavo porabiti redno le 9 kg sena in otave ali skupaj 63 kg na dan. Ta krma naj se tedaj redno dan za dnevom poklada. V kolikor manjka sena, ga je treba v tem primeru nadomestiti z drugimi krmili z deteljo, slamo, korenstvom in močnimi krmili, in tudi pri teh krmilih naj se gleda na enakomerno dnevno odmerek ali porcije, da najdemo primerno izhajanje in da bo tudi živini ustrezno. Če hočemo delati pa prihranke pri senu ali otavi, je treba prvotno določeno količino 63 kg na dan znižati še na manjšo količino. Take račune je delati s svinčnikom v roki!

Tudi v hlevu je treba varčnosti, ki jo moramo pa prav razumeti. Živina naj dobi, kar ji gre in potrebuje, da nam lahko koristi. Pri pokladanju krme pa je treba reda in točnosti, pa tudi mere in vage.

NAZADOVANJE NAŠE GOVEDI.

Danes tožijo naši živinorejci tu in tam o «degeneraciji» živine, ki ne pomeni nič drugega kakor to, da naša živina v svojih lastnostih nazaduje in da je danes slabša kakor je bila prej. Živina postaja manj ugodnih telesnih oblik in manj vredna za užitek, zlasti za mlečnost. Zaradi tega pa tudi manj vredna za plemensko rabo. Vsa krivda za tako «degeneracijo» se navadno zvrča na pomanjkanje dobrih plemenjakov in na bližnje krvno sorodstvo, ki je posledica nezadostne izbire in nezadostne menjave plemenskih živali. Kot najboljšo zdravilo proti degeneraciji se smatra splošno in povsod vpeljava bikov iz inozemstva, iz izvornih krajev dotične pasme.

Navadno se iščejo vzroki take degeneracije v teh in drugih okolnostih, samo tam ne, kjer jih je treba dejansko iskati. V resnici smo namreč mi sami najbolj krivi, če nam živina peša v svojih lastnostih. Ni treba, da nam živina peša, če bi z njo prav ravnali. Ako bi odbirali plemenske živali in skrbeli za dobro izpodrejo, tako kakor delajo po drugih krajih, in dalje ako bi organizirali vso rejo in bi bibe po potrebi izmenjavali, bi ne bilo nobene take degeneracije, kako jo danes opazujemo. Ali pri sedanji naši reji ni drugače mogoče. Naraščaj, ki ga dobimo po tujih plemenjakih, nam začne že od zgodnje mladosti naprej propadati, ker mu ne damo tega, kar potrebuje. In tudi vsa poznejša reja je pomanjkljiva in manj izdatna kakor je po tistih krajih, iz katerih hočemo vpeljati plemenjake. Potem ni nič čudnega, če nam začne potomstvo pešati.

Pri nas ni treba tujih plemenjakov, pač pa je treba organizirane samopomoči v živinoreji in treba je boljše reje, namreč take, kakor jo vidimo po tistih krajih, odkoder smo dobili plemenjake. Kakor hitro se bo pri nas reja izboljšala, in sicer

od zgodnje mladosti naprej, kakor hitro bomo živali bolj skrbno odbirali in bibe zamenjavali, pa bo konec degeneraciji, o kakršni danes tožimo, kajti vzrok degeneracije je iskati pri nas predvsem in najbolj v pomanjkljivi reji.

Gospodarske razmere v Krški dolini

Sv. Križ pri Kostanjevici, v decembru.

Vinoreja, glavni vir dohodkov v naši občini in okolici, se je lani in letos tako slabo obnesla, da so ljudje pričeli resno razmišljati, kako preurediti svoja posestva v dobičkanosnejša. Skoro ga ni med nami posestnika, ki bi ne bil navezan vsaj na delno nakupovanje najpotrebnejših živil. Kako neprijetno je tako življenje, vé samo oni, ki je to skusil. V naši občini je dobra tretjina pravcati siromakov, ki se le z največjo silo prebijajo skozi življenje.

Skoro vsak vinogradnik napravi na račun vinskega pridelka dolg bodisi v trgovini bodisi v posojilnici, ko pa pride jesen, gleda z neprijetnimi občutki skromen pridelek, kateremu navadno sledijo še slabše kupčije. Delal je račun brez krčmarja. Ako se neugodna letina ponovi, kakor se je to zgodilo lani in letos, je dolg neizogiben in v gospodarstvu nastane rana, ki se mnogokrat ne zazdravi leta in leta. Naš dinar se je okreplil, a cene potrebščinam, ki jih kupujemo v trgovini, so ostale skoro nespremenjene, tudi davki so vedno enaki, toda kmetijski pridelki, zlasti živina, so prišli ob ceno.

Česa naj se torej lotimo, da se obdržimo na površini? Za večja podjetja pri nas ljudje nimajo smisla. Nekateri se pečajo z lesno trgovino, ki pa tudi nima posebnih izgledov. S prodajo neobdelanega lesa do danes pri nas še ni nihče obogatel.

V zadnjem času se je vzbudilo veliko zanimanje za hmeljarstvo. Podjetnejši so že preuredili del svojih zemljišč v ta namen. Manj podjetni in nezaupljivi bodo najbrž počakali, da bodo videli uspehe. Pri hmelju je mnogo manj sitnosti z obdelavo kakor pri vinogradih, dohodki pa so neprimerno večji. Vprašanje je samo, ali sta tukajšnja zemlja in lega ugodni za hmelj. Poskusi pri Krškem in pri Čatežu so se baje obnesli. Pripomniti pa je treba, da je pridelovanje hmelja združeno s precejšnjimi stroški.

Ker je pri nas še vedno mnogo siromašnih ljudi, ki kljub gospodarskemu izboljšanju ne morejo priti do zadostnih dohodkov, bi bilo zelo umestno, da bi se tudi za te ljudi nekoliko poskrbelo. Je vse polno takih, ki se preživljajo le z dnino. Pozimi in ob slabem vremenu dninar običajno nima dela in mnogokrat tudi ne jela. V takih časih nastanejo za take ljudi kritične razmere in če se slučajno eden ali drugi spozabi in se tu in tam tudi s silo polasti tuje lastnine, se temu ni čuditi. Pred leti se je vse polno ljudi izselilo v Ameriko. Skoro ni hiše, ki bi ne imela v Ameriki najmanj enega člana. Danes je tudi to vprašanje zaključeno zaradi skrajne omejitve doseljavanja v Zedinjene države. Na Gorenjskem je že mnogo tujih in domačih podjetij, ki zaposlujejo svojo okolico. Tam je doma blagostanje, tam lahko živi vsak zdrav in delaven človek. Štajerski del naše Slovenije zavzema v tem pogledu sploh prvo mesto. Le naša Krška dolina je ostala osamljena; k nam ne pride podjeten človek, ki bi bil zmožen nekaj ustvariti, domačini pa vidijo svoj spas le v gostilnah in v vinogradu. S komurkoli govoriš, vsak blagruje onega gostilničarja, ki ima tudi nekaj vinograda. Ta ima res lepo življenje, tako se čuje pogosto. Če se slučajno najde med domačini kaka podjetna izjema, ima ta navadno vse polno nasprotnikov, ki mu že vnaprej prerokujejo klavrni konec. Mnogo so temu krive tudi politične razmere in pritisk iz naših župnišč, ki smatrajo vsakega naprednega človeka za veri nevarnega, za nekaj, kar je treba že takoj v začetku zatreti. To je največja rak-rana na našem gospodarskem te-

lesu, hiba, ki onemogoča gospodarski razmah v celi okolici.

Kako lepo bi se dala pri nas uvesti lesna industrija. Razne rokodelske zadruge bi se lahko osnovala z največjim uspehom. Konserviranje sadja, izdelava malinovca in brezalkoholnih pijač, zeljarne, tovarna za mesne konzerve, usnarstvo itd., so tudi panoge, ki bi uspevale pri nas. Med nami je gotovo nekaj ljudi, ki bi bili zmožni za izvedbo tega ali onega gospodarskega načrta. Glavno, kar bi se gotovo moralo zgoditi, je pa reorganizacija naših denarnih zavodov. Na čelo teh zavodov spadajo nesebični, razumni in zmožni ljudje.

Le na ta način bo splošna revščina vsaj deloma omiljena, le na ta način bo tudi kmetovalec lažje in dražje v domačiji prodal svoj presežek na poljskih pridelkih. Ljudje bi radi delali. Mero-dajni činitelji, ki ste odgovorni za ves napredek v naši dolini, ako nimate sami smisla za nobeno podjetje, prepustite to vprašanje ljudem, ki imajo zdrav razum, dobro in resno voljo. Da je med nami vse polno sposobnih ljudi, nam najlepše pričča Amerika, kjer se naši ljudje povečini prav lepo razvijajo. Izgovor, da je tam vse drugače, ne drži. Ljudje, ki nimajo smisla za napredek, morajo v ozadje, pa naj so to še tako veliki gospodje. Osvobodili smo se narodno, osvobodimo se še gospodarsko. Zavlada naj demokracija na vsej črti.

P. V.

Vinska razstava in vinski sejem v Ptuj

Priprave za veliko vinsko razstavo in vinski sejem v Ptuj, ki bo za vso mariborsko oblast in tudi druge vinorodne kraje, so v polnem teku. Te dni so se razposlala vabila in plakati. S tem je razstava razglašena in vabijo se vsi interesenti ter ljubitelji dobre vinske kapljice k udeležbi.

Razstava se bo otvorila 15. januarja 1927. ob 10. uri po protektorju g. velikem županu mariborske oblasti ter bo odprta tri dni (od 15. do vključno 17. januarja 1927., vsak dan od 10. do 17. ure).

Poskušnje vin so brezplačne. Plačati je samo vstopnino, ki znaša za osebo 10 Din. Kupice za poskušnje se kupijo na razstavi pri blagajni, kjer se dobijo tudi katalogi vseh razstavljalcev in vseh različnih vin, katerih bo mnogo. Vinogradniki kakor tudi vinski trgovci bodo razstavili vina vseh vrst in letnikov najpristnejše kakovosti. Razstavijo lahko vinski producenti, vinski trgovci in zalagatelji, toda le zdrava in pristna vina, ker le taka hočemo nuditi udeležnikom razstave. Razstavi se po devet buteljk ene vrste vina.

Do sedaj je že priglašeni mnogo razstavljalcev. Zamudnike vabimo, da vsaj do novega leta izvršijo prijave. Vino se bo sprejemalo od 6. do 12. januarja 1927. Razstavi se samo v buteljkah enake vrste. Kdor nima buteljk, naj piše ali gre ponje k razstavnemu odboru v Ptuj, ki bo tudi vse buteljke enako lepo opremil in etikiral.

Nihče naj ne zamudi posetiti te vinske prireditve, ki je največja izmed dosedanjih!

Tedenski tržni pregled

ZITO. Tekom praznikov je kupčija počivala in zato se tudi cene niso spremenile. Na novosadski blagovni borzi so bile 27. t. m. za 100 kg na debelo naslednje cene: pšenica 287 do 292 Din, ječmen 195 Din, turščica 140 do 148 Din.

ŽIVINA. Nespremenjene cene. Na zagrebškem sejmu 22. t. m. so bile za kilogram žive teže naslednje cene: voli prvovrstni 8 do 9-50 Din, drugovrstni 6 do 6-50 Din, biki 6 do 7-50 Din, krave prvovestne 7 do 9 Din, drugovestne 3-50 do 4-50 Din, junci prvovrstni 8 do 9 Din, drugovrstni 5-50 do 6-50 Din, junice prvovrstne 6-50 do 7-50 Din, drugovrstne 2-50 do 4-50 Din, teleta 6 do 8 Din, svinje pitane 11 do 13 Din. Konji, tovorni in vozni, 4000 do 14.000 Din par.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi se je dobilo 28. t. m. v devizah:

100 avstrijskih šilingov za 798 Din 50 p do 801 Din 50 p;

100 nemških mark za 1349 Din 75 p do 1352 Din 75 p;

1000 madžarskih kron za okrog 79 par;

100 italijanskih lir za 256 Din 69 p do 258 Din 69 p;

1 dolar za 56 Din 63 p do 56 Din 83 p;

100 francoskih frankov za 227 do 229 Din;

100 češkoslovaških kron za 167 Din 70 p do 168 Din 50 p.

Sejmi

31. decembra: Kočevje, Zagorje pri Litiji.

3. januarja: Ribnica pri Kočevju, Radohova vas, Delenji Logatec, Sv. Jurij ob južni železnici (okolica), Ormož.

4. januarja: Domžale.

5. januarja: Konjice.

7. januarja: Petrovče.

Kratke vesti

Sejem za kože divjih živali. Uprava Ljubljanskega velesejma deluje vzajemno s Slovensko lovsko zadruzo v Ljubljani že četrto leto za izboljšanje organizacije prodaje kož divjih živali v naši državi, zlasti v Sloveniji. Divja koža je narodno bogastvo, ki se do danes še ne upošteva dovolj. Pri prodaji naših kož posamejno smetano po večini inozemski prekupčevalci, ki ne plačujejo polnih cen in oškodujejo s tem posameznika kakor državo. Lansko leto smo pričeli uvajati organizirano prodajo kož divjih živali dražbenim putem. Skromni so bili početki, vendar upamo,

da se bo ta važna panoga našega gospodarstva ugodno razvila. Zato pa je potreben skupen nastop vseh prodajalcev kož, da se moremo izkazati napram inozemskim kupcem s čim večjo množino, ker se njim sicer ne izplača pot. V letu 1927. se bo priredil 24. januarja, torej na prvi ponedeljek po sv. Neži sejem, na katerem se bo na drobno prodajalo in kupovalo, glavni pomen pa je v tem, da bo velesejem tega dne (zadnji rok) kože sprejemale v svrhu organizirane, teden pozneje vršeče se prodaje dražbenim putem. V vašem interesu je, da vpošljete kože že poprej, da se bodo mogle kože pravočasno in pravilno sortirati ter s tem najbolje ščititi vaše koristi.

Navodila za pripravo kož divjačine. Za dobro kakovost kože je posebno važno, da se divjačini, čim je poginila, nemudoma odere koža, kajti že po nekaj urah začneja proces gnitja. Temu je predvsem podvrženo lasišče in posledica je, da se dlaka več dobro ne drži usnja ter izpada. Kako se vrši odiranje kože, je več ali manj že splošno znano. Na zadnjih nogah se koža prereže in povleče živali preko glave. Posebno pa je treba paziti, da se repna kost do skrajnega konca izloči in enako tudi nožne kosti do krempljev. Pri sušenju je posebno važno, da se prepreči vsako delanje gub; zrak mora imeti povsod neoviran dostop. Koža se suši najprej z usnjem na ven, in to na zraku; izključeno je vsako hitro sušenje pri peči. Zaradi premočne toplote bi se namreč stopila v koži se nahajajoča maščoba in zato bi usnje v poznejši predelavi razpadalo. Ozki pas usnja, ki ostane po izločitvi repne kosti, naj se izpolni s kosom papirja; prav tako šape, ako jih nečemo napeti z lesenimi klini. Kadar je koža pol suha, jo obrnemo z dlako na ven. Z obrnitvijo pa ne smemo predolgo čakati, sicer postane koža presuha in se le težko dá še obrniti. Kože se suše ali na palašč zato vrezanih deskah ali s pomočjo posebnih napenjačev za kože.

bo nas 20, onih pa nič. Takrat bo boljše v naši Sloveniji.

Srečno novo leto 1927! Na noge »Domovinci« in »Domovinke«! Vsak naročnik in prijatelj naj še ta teden pridobi vsaj enega novega naročnika »Domovine«.

Dr. Gregor Žerjav.

„EDINOST“

VESTNIK ZVEZE DEMOKRATSKE MLADINE V LJUBLJANI

Kranj. Kakor smo že poročali, je otvorilo naše društvo plesne vaje. Obisk je zelo dober. Pod spretnim vodstvom g. Klepca, člana ljubljanske »Edinosti«, prav lepo napredujemo. — V najkrajšem času začnemo s treningi težke atletike. Blazina je že v delu in bo v kratkem gotova. — Tamburaški odsek ima to sezono obilo posla. Skoro vsako nedeljo in praznik je kje zaposlen. Igra, menjaje z orkestrom Narodne čitalnice pri gledaliških predstavah v Stražišču in Kranju. Pozvan je bil tudi na koncert Streiske družine, igrali so na veselici na Visokem, povabljeni so v Tržič itd. Zbor se pa za take prireditve tudi primerno vežba in lepo napreduje.

Celje. V četrtek 16. t. m. nas je obiskal predsednik ZDM iz Ljubljane ter nam predaval o pomenu, razvoju in namenu mladinskih organizacij Edinosti. Predavanje se je vršilo na rednem sestanku k. o. SDS za Celje-okolico v gostilni pri Permozerju. Odobravanje za ustanovitev je bilo soglasno ter se je takoj izvolil pripravljalni odbor Edinosti. Vodstvo sta prevzela med drugimi brata Roš in Zabkar, ki imata nalogo poklicati organizacijo k življenju. Upamo, da se v kratkem ustanovi organizacija tudi za mesto Celje.

Iz tajništva ZDM. Vse organizacije opozarjamo, da skušajo tekom januarja in v prvi polovici februarja prihodnjega leta sklicati redne občne zbere. Organizaciji v Strahinju občni zbor ni potreben, ker je ta organizacija imela ustanovni občni zbor. — »Edinost« v Kamniku ponovno pozivamo, da odgovori na dopise, ki jih je prejela in da nam pošlje zaproseno. Isto velja tudi za ostale organizacije, ki še niso odgovorile na prejete dopise. — Srečno in veselo novo leto želi vsem bratom in sestram predsedstvo ZDM.

BELEŽKE

+ Zbornica za trgovino, obrt in industrijo brez povoda razpuščena. Na posredovanje pri volitvah v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani poražene zveze klerikalcev in radičevcev z g. Jelačinom vred je minister za trgovino in industrijo razpratil novoizvoljeno zbornico, ne da bi se dokazala kakšna volilna sleparstva, o katerih so besedičili klerikalci in radičevci. Ta nasilni razpust je vzbudil med našimi gospodarskimi krogi veliko razburjenje. Celo mnogi bivši volilci klerikalno-jelačinskoro-radičevskih kandidatov so ogorčeni zaradi tega neupravičenega dejanja. Vihar, ki je nastal med slovenskimi gospodarskimi krogi, bo spletkarskim zaveznikom odpihal lepo število glasov pri novih volitvah. Toliko zavednosti pač ima menda vsak obrtnik, trgovec ali industrijec, da bo razumel, da je ta razpust grd udarec proti slovenskim gospodarskim krogom.

+ Klavrnj shodi kandidatov SLS v šmarškem okraju. Iz Šmarja pri Jelšah nam pišejo: Na Stefanovo sta imela gg. dr. Ogrizek iz Celja in Turk iz Stranj pri Šmarju dva klavrna shoda. Prvi je bil v Zibiki; po rani maši se je razglasilo pri cerkvi, naj se volilci v obilnem številu udeležijo shoda v farovžu, ki ga bosta imela kandidata SLS. Naši opazovalci so videli, da je prišlo v farovž prav malo ljudi. Kaj sta jim tam nakle-

„Domovina“ sebi!

Zopet se dvigajo naši sovražniki, da bi uničili »Domovino«. Strastno jo sovražijo. Če jih vprašaš, zakaj to delajo, so v stiski in ne vedo, kaj bi očitali našemu listu.

Ni »Domovina« nezmožljiva, a namen njen je nesebičen in plemenit. Mnogi, ki vanjo pišemo, sodelujemo brez plačila, ker nam je veselje in slast, ljudstvu nuditi izobrazbe in zabave. Naročnina »Domovine« je tako nizka, da jo z lahkoto zmore vsakdo, ki le hoče.

»Domovino« ima rado staro in mlado, moške in žene. »Domovina« noče biti učenjak na visokem stoličku, ampak domač prijatelj našega preprostega ljudstva. Kaj hoče »Domovina«? Ljudstvu hoče dati izobrazbe ter poštene zabave in hoče vse, kar je lepo in pošteno, gojiti in priporočati. Predvsem hoče »Domovina« buditi ljubezen do naše lepe domovine, do našega vladarja, dopovedati hoče, da si Srbi, Hrvati in Slovenci nismo morda sovražniki in da ni eden več kakor drugi, ampak da smo vsi bratje, ki so nas 1000 let izsesavali tujci in nas delili, zdaj pa je čas, da se popolnoma združimo sebi v ponos in čast, sovražnikom pa v rešpekt. »Domovina« druži kmeta, delavca in obrtnika ter kliče na delo moža in ženo. Napredek in resnica sta za vse samo ena in ista in ni drugačne resnice za kmeta, kakor za delavca ali obrtnika. Zlasti pa hočemo pripomoči do zmage resnici, da je vsako delo vse časti in svojega plačila vredno, pa naj bo opravljeno s plugom ali s kladivom, z rudarskim krampom ali pa s peresom.

»Domovina« neprestano kliče vse naprednjake po deželi pod eno zastavo. Mi ne potrebujemo nikake posebne radičevščine in nikake seljačke stranke, nam je treba skupnega prosvetnega in gospodarskega dela vseh samostojno mislečih ljudi na deželi.

Te dni zopet lažejo po cerkvah in izven njih, da je »Domovina« proti veri in da napada duhovnike. Ključem za priče vse bralce in bralke »Domovine«, in teh je v Sloveniji najmanj 80.000, da »Domovina« vere ne napada, ampak jo spoštuje, graja pa in še to le v skrajni sili, samo politiki ujoče duhovnike, to je zagarje, ki svoj vzvišeni poklic in položaj v cerkvi zlorablja za grdo strankarstvo. Slabega uradnika, slabega župana in slabega poslanca ter seveda tudi slabega duhovnika bomo vedno pošteno in brez strahu okrcali. Ljuliko moramo izruvat. Kam bi pa prišli, če bi duhovnik lahko delal s kmetom, kar bi hotel, a bi nihče ne smel odpreti ust. —

Tega mi noben škof ne bo nikoli dopovedal, da je katoliška vera v nevarnosti, če pri volitvah 23. januarja zmaga naš g. Poljanšek iz Žirov nad dr. Natlačenom od SLS, ki ni morda samo vsake kvatre ogleda cerkev od znotraj, ali pa naš Lajovic iz Litije nad »vernim katoličanom«, kakor je g. Lebinger. Tako mi Bog pomagaj!

Čemu tedaj to sovraštvo in ta strah pred »Domovino«? To je strah laži pred resnico, to je klečeplazno jerobstvo in odvisnost duš proti svobodi, to je strah gospodujočih, ki bi radi, da bi vedno vse plesalo, kakor oni godejo. Mi pa vemo, da je ves napredek odvisen od samostojnega mišljenja, od izobrazbe in poštenja. Kimovec ne more pokazati napredka.

»Domovina« bo skušala leta 1927. biti še boljša kakor doslej. Zvesta bo Vam, dragi njeni bralci in bralke. Ni nas še dovolj, da prodremo s svojimi načeli in zahtevami. Komaj dva poslanca so Slovenci dali načelom »Domovine«, hlapci pa so nametali kroglice za 20 njenih sovražnikov. Prišel bo čas, ko

stila klerikalna kandidata, nam ni znano, ker ni bil noben naš pristaš navzoč. Če bodo vsi klerikalni shodi tako obiskani kakor v Zibiki, potem je gotovo, da bo SLS pogorela. Popoldne istega dne sta imela ista klerikalna kandidata svoj shod pri Sv. Štefanu. Ker je ta dan baš praznik farnega patrona in je bila pozna maša, se je nabralo v Pugerškovi gostilni nekaj pivcev, ki pa niso imeli namena, prisostvovati shodu. Poslušalcev je bilo od SLS samo osem, medtem ko so bili drugi poslušalci pristaši raznih drugih strank. Predsedoval je tem osmim klerikalnim poslušalcem posestnik in cerkveni ključar g. Miha Žaberl. Turk je sploh slab govornik, medtem ko je dr. Ogrizek spretneje sukal besedo. Našo SDS sta pustila še precej v miru, hvaliti pa tudi dr. Koroščeve stranke nista mogla, ker sta takoj v začetku shoda imela priložnost občutiti, med kake ljudi sta prišla.

— Klerikalni politični shodi v šolah. V Šentpetru pri Mariboru so nedavno klerikalci pričeli svojo volilno kampanjo na način, ki je potreben javnega ožigosanja, in glede katerega moramo zahtevati, da ga pristojna oblastva točno preiščejo in pozovejo krivce na odgovor. Razglašeno je bilo, da se bo vršil občni zbor Kmečke zveze s kmetijskim predavanjem. Prišla sta klerikalna kandidata oblastni živinozdravnik g. Pirnat in advokat g. dr. Veble. Po kratkem govoru g. Pirnata o odstavljanju telet je dr. Veble razkladal na dolgo in široko politiko SLS. Zahtevamo od oblastva, da ugotovi: 1.) kdo je dovolil prireditev političnega shoda v šolskih prostorih, 2.) ali se je kurilo z dragimi šolskimi drvmi ali s klerikalnimi, ker šolarjev ne pustimo zmrzovati na račun klerikalnih političnih prireditev. Kako je mogoče, da se je vršil shod z vednostjo in privoljenjem šolskega vodstva in krajnega šolskega sveta kljub tozadevnim predpisom? Ali plačujejo neklerikalni davkoplačevalci šolske sluge za to, da smažijo šole po klerikalnih shodih? Šolski prostori imajo služiti svojim namenom, ne pa za klerikalne shode, na katerih se po stari navadi psuje država, uradništvo in zlasti učiteljstvo.

— Odgovor «Slovincu». Glede na zavito poročilo «Slovenca» od 22. t. m., ki laže, da stoji tudi narodni socialisti s svojim kandidatom dr. Rostoharjem za kandidatno listo radičevcev, katere nosilec je prof. Ribarič, smatram za potrebno opozoriti «Slovenca», da je bil baš on tisti, ki je še nedavno poročal, da je bil radičevce dr. Rostohar imenovan za ravnatelja celjske gimnazije. Naenkrat pa je postal za «Slovenca» isti dr. Rostohar narodni socialista, ker bi ga sedaj rabil ne več kot radičevca, marveč kot narodnega socialista, da bi z njim ujel koga na limanice. Toda «Slovincu» mirno lahko povem, da iz te moke ne bo kruha. Kakor vselej tako bodo tudi to pot naši somišljeniki disciplinirano nastopili, najmanj pa bodo poslušali zagovornike zveze z Nemci, kajti naši delavci še vedno trpe radi Nemcev, ki jim odjedajo kruh, čeprav živimo v Jugoslaviji. Dokazov za to je v Mariboru dovolj na razpolago. Sicer pa mora «Slovincu» pri iskanju zaveznikov iz vrst NSS prestiti zelo slaba, sicer bi si ne izbral dr. Rostoharja. Kot predsednik krajevne organizacije NSS za Maribor izjavljam, da dr. Rostohar že dolgo ni več član naše stranke. Poldrugo leto že ni plačal strankinega davka in se že od bivšega občinskega sveta naprej ni več pojavil na nobenem našem sestanku. V stranki ni zavzemal nobene funkcije. Recimo, da bi bil res član stranke, ko je jasno, da je odobril skupen nastop s SDS ne samo osrednji izvrševalni odbor v Ljubljani, ampak tudi oblastni odbor NSS za mariborsko oblast, in sicer poslednji z izjemo enega z vsemi glasovi. — Rudolf Tumpelj, predsednik organizacije NSS v Mariboru in podpredsednik oblastnega odbora NSS.

— Zgagarske liste. Ljudska hudomušnost se je lotila raznih kandidatnih list za oblastne volitve. Cela vrsta jih je vloženi bodisi za šalo ali pa iz nagajivosti, češ, nekoliko glasov jim odtrgamo, in to je tudi dobro. Za koga? Takim listam pravijo zgagarske. Taka sta na pr. radikalna dr. Ravniharja in radičevska advokata

dr. Hacina izrazito zgagarski ter očitvidno samo v pomoč in olajšavo SLS. Zgagarski sta tudi listi tako zvanih radikalov in radičevcev v logaškem okraju. Obedve listi imata samo namen odgriz-

niti SDS nekoliko glasov. Sta torej pomožni listi SLS. Pozor pred ljudmi, ki hodijo okrog, kakor da niso klerikalci, pa so v resnici toliko kakor plačani podrepaniki SLS.

DOMAČE NOVOSTI

* **Žepni koledarček je priložila uprava „Jutra“ današnji številki našega lista kot novoletno darilo s prošnjo, da naj naročnike „Domovine“ opozorimo, da začne z novim letom izhajati tedenska priloga „Jutra“ „Življenje in svet“.** (Glej tozadevno naznanilo v današnjem listu). Kdor se želi naročiti na „Jutro“, naj odtrga od priloženega koledarčka dopisnico, katero je treba izpolniti in z znamko opremljeno oddati na pošto. Naročnikom „Domovine“ najtopleje priporočamo, da se v kar največjem številu naroče na „Jutro“ in njegovo poučno in zabavno tedensko prilogo „Življenje in svet“. Kdor ne zmore mesečne naročnine 25 Din sam, naj se dogovori s prijatelji in sosedi, da se jih več skupaj naroči na eno številko „Jutra“. Vsekako bi ne smel ostati noben kraj, kateremu je kaj za napredek človeštva, brez „Jutra“ in njegove priloge „Življenje in svet“.

* «Cucek in Bucek in kar je bilo vmes», se glasi naša povest, ki jo bo začela «Domovina» priobčevati s prihodnjo številko. Napisal jo je čitateljem že znani pisatelj g. Ivan Albreht. Prepričani smo, da bo ta povest ugajala prav vsem, saj bo imela vse polno smešnih zapletljivajev. Razen te bo prinašala «Domovina» še eno daljšo povest. Opozorite na našo novo povest vse znanee, ki še niso naročeni na «Domovino»!

* **Ne pozabite na nagrade za najmarljivejše nabiralec naročnikov!** Do 10. januarja je čas, da si pridobite lepo nagrado. Prijetna dolžnost vsakega našega prijatelja bodi, da nam pridobi čim več naročnikov.

* **Naročnikom Stražarjeve knjige.** Kakor nam g. Stražar poroča, se je tiskanje knjige zakasnelo, odnosno se je tako dolgo odlašalo, da se je priglasilo dovolj naročnikov. Kadar bo knjiga dotiskana, bomo naročnike o tem obvestili.

* **Kralj krstni boter Celjanki.** Gospa Antonija Dečmanova, soproga mesarja in gostilničarja Ferdinanda Dečmana v Celju, je porodila pred kratkim dete ženskega spola. Ker je to 16. otrok, sta oče in mati zaprosila kralja za krstno kumstvo. Iz kabinetne pisarne je na to prošnjo prišla na sreskega poglavarja naslednja brzovjaka: «Obvestite takoj Ferdinanda in Antonijo Dečman v Celju, da je Nj. Vel. kralj blagovolil prevzeti kumstvo nad njunim novorojencem. O prihodu kraljevega zastopnika bosta pravočasno obveščena.»

* **50letnico je praznoval 26. t. m. g. dr. Štefan Rajh,** odvetnik v Kočevju. Jubilar je eden tistih, ki ne silijo v ospredje, temveč hočejo ostati skromni narodni delavci. Kljub svojim 50 letom se g. dr. Rajh ne ogiba telovadnice, ne zamuja nobene pevske ali godbene vaje, nastopa na odru v vseh vlogah, je ljubljenec otrok kot sv. Miklavž, premika kulise in opravlja druge posle pri prirejanju iger. Kočevski Sokol ima v dr. Rajhu skrbnega starosta. Glasbeno društvo, Ciril-Methodova podružnica in Jugoslovenska Matica svojega vestnega predsednika. Dr. Štefan Rajh je odbor-
nik Dijaškega doma in predsednik krajevne or-

ganizacije SDS, ki mu je letos poverila kandida-turo v oblastno skupščino. Marljivemu narodnemu delavcu kličemo: Še na mnoga leta!

* **Božični prazniki v snegu.** Na božične praz-nike je po vsej naši državi nastopil precejšen mraz, ponekod z velikimi snežnimi meteži. Pot-niški vlak, ki je vozil iz Zagreba proti Splitu, ni inogel nadaljevati vožnje do cilja zaradi preve-likih zameotov. V Zrnanji je bil silen vihar, ki je v kratkem času zatrpal železniško progo s sne-gom tako, da je bilo na nekaterih mestih čez en meter snega. Slovenija je firdi vsa v snegu, vendar pri nas ni bilo nikjer večjih snežnih me-težev.

* **Načrti osnovno-šolskega zakona v prosvet-nem ministrstvu je dovršen.** Med drugim so v načrtu te važne odredbe: Vzdrževanje šol je pre-puščeno občinam proti točnim izplačilom iz dr-žavnega proračuna. Siromašnim občinam postav-lja šole država. V Bosni pripada vzdrževanje šol državi. Ustanovi se fond v znesku 100 milijonov dinarjev za postavljanje šol. Možitev učiteljic je svobodna. Osnutek tega zakonskega načrta bo izšel v kratkem v tisku.

* **Popravila železniške proge Zidani most—Zagreb.** Ker je proga Zidani most—Zagreb v slabem stanju, je na njej zaradi tega zelo otež-kočen promet, zlasti za brzovlake, ki na taki progi ne morejo držati predpisane brzine. Zato je generalna direkcija državnih železnic odredila, da se ta proga čimprej temeljito popravi, zlasti pri Brežicah in Dobovi.

* **Zbor g. Svetozarja Pribičevića v Macincih v Medjimurju.** Dne 2. januarja 1927. se bo vršil z za-četkom ob poldeveti- uri dopoldne v Macincih v Medjimurju velik zbor voditelja SDS g. Svetozarja Pribičevića. Po vsem Medjimurju, v varaždinskem okrožju in tudi na slovenski strani v okrožju Sre-dišča in Ormoža se vršijo priprave za veliko ude-ležev na zboru. Pozivljemo vse naše organizavije in zaupnike v srezih Ptuj, Ljutomer, Murska So-bota in Dolnja Lendava, da odpošljejo na ta zbor čim največje število naših pristašev. — Oblast-ni odbor SDS v Mariboru.

* **Pisno iz Francije.** Pišejo nam: Draga «Do-movina», kako težko te vedno pričakujem! Nekaj časa sem dobival «Domovino» v nedeljo, zdaj pa jo menda zaradi slabih poštinih zvez dobivam šele v ponedeljek ali celo v torek. Pa naj bo, samo da jo dobim! Tukaž prilično ugodno živimo, samo pri- hraniti si ne moremo skoro ničesar, ker je življenje tako zelo drago. Imamo že malo braino društvo, da se s štivom malo zabavamo v prostem času. Opozorjam pa vse čitatelje in čitateljice naše ljube «Domovine», naj brez velike sile ne hodijo sem, kajti mnogo je tu rojakov, ki bi se radi vrnili do-mov, a nimajo sredstev za pot. Vsem bralcem in bralkam «Domovine» voščimo veselo novo leto: Adolf Miklavžina (iz Slovenjgradca), Martin Zupan, Ivan Koeman in vsi ostali Slovenci in Slovenke, kar nas je tukaj.

* **Novoletne čestitke naših rojakov iz Francije.** Pišejo nam: Srečno in veselo novo leto želimo Slo-venci v Franciji vsem bralcem in bralkam «Dom-ovine»: Josip Korošec, Ivan Kaps, Fortunat Hro-vat, Franc Ajenik, Martin Bratan, Ivan Povše, Franc Bucar, Franc Tamšič, Ivan Zupancič, Josip Strucelj, Ciril Steban, Štefan Pance, Josip Kun-stelj, Anton Povše, Andrej Povše, Anton Podbev-sek, Franc Golob.

* **Nov narodni poslanec namesto pokojnega Pašića.** Namesto pokojnega Nikole Pašića bo prišel kot poslanec v narodno skupščino Emilijan Grgič, pravoslavni svečenik iz Rume.

Med drugim sta prišla tudi do Oreška, kako se je ponesrečil in kako se zdaj tam gospodari. Dalje je omenil sorodnik Stopiču, da bi se rad neumni Tomaž oženil.

Ko je slišal Stopič besedo o ženitvi, se je razveselil, misleč sam pri sebi: ta bi bil primeren za Nežiko.

Stopič je priznal sorodniku nekako po ovinkih, da bi bil pripravljen dati Nežiko tudi Tomažu za ženo; zato mu namigne, naj opozori Tomaža na njegovo Nežiko.

Stopičev sorodnik je takoj drugo jutro posetil Oreškove ter po daljšem razgovoru omenil gospodinjici:

«Mati, vi se starate, ne morete voditi gospodarstva; vi nujno rabite snaho v hiši! Jaz vem za primerno nevesto.»

Stara Oreškova je silno razveselila ta novica. Prosila je moža, naj prigovarja Tomažu in naj gre z njim, da napravijo gostijo.

Še istega dne zvečer sta se podala Stopičev sorodnik in neumni Tomaž k Stopiču na ogled. Dospevši tja, sta stopila v sobo: Tomaž v strahu, a mož svest si zmage.

«Dober večer!»

Prijazno se je glasil odgovor: «Bog ga daj!»

Stopič je sedel pri mizi n gledal v časopis, Nežika je pri peči lupila krompir, gospodinja pa je pregledovala perilo.

Začel je pogovor o gospodarstvu. Čez kratek čas je omenil sorodnik Stopiču, radi česa sta prišla. Stopič se je izgovarjal na slabe čase in da še nima pripravljene vsega za balo, vendar je končno poklical Nežiko k mizi ter jo kratkoma vpraša, ali hoče Tomaža za moža.

Dekle se jezi, sramežljivo pobesi oči, postrani pogleda Tomaža, molči, končno pa vendar reče:

«Kakor hočete vi, oče, tako bo!»

Stopič, vesel tega odgovora, se je še na videz izgovarjal, kmalu pa so se zedinili v tem, da bo v treh tednih poroka. Sklenjeno, storjeno!

Pri Oreškovih je začelo novo življenje. Mati je bila rešena gospodarstva. Tomaž je zadovoljen, požvižgava in pridno dela kakor nikdar poprej, pa tudi snaha se je trudila, da bi zadovoljila moža in taščo.

Čez kakih pet mesecev po gostiji je porodila Nežika krepkega fantka. Tomaž je od veselja poskakoval ter ni vedel, kaj bi storil. Ko je zapazil, da je fantek gologlav in da nima kapice, je rekel zvečer Nežiki:

«Jutri se peljem v mesto, moram fantku kupiti nekaj kopic.»

Nežika se skrivaj smehlja ter je vesela in zadovoljna. Zjutraj zgodaj zapreže Tomaž in se pelje v mesto. Tu nakupi res nekaj kopic, a ne pozabl tudi na ženo in mater. Ženi je kupil rdečo svileno ruto, materi pa blago za obleko. Po tem opravku je stopil v gostilno.

Ko je sedel Tomaž v gostilni, je pristopil k njemu Matevž, nekdanji hlapec pri Stopiču, ki ga Tomaž ni poznal, pač pa Matevž Tomaža. Med govorom je polagoma zvedel Matevž vse, kaj in kako je doma pri Tomažu. Nenadoma je Matevž dvignil glavo ter posmejljivo dejal:

«O, ti neumni Tomaž, šele 5 mesecev si oženjen in že si dobil sina! To ni mogoče! Ta otrok ni tvoj!»

Tu bi morali videti Tomaža, kako široko se je postavil pred Matevža, rekoč:

«Kaj, otrok ni moj? Čigav pa je? Jaz sem poročil Nežiko, ona je moja prava žena in otrok, ki ga je porodila pri meni, je moj! In zdaj konec besedi!»

Nato je Tomaž naglo zapustil gostilno, zapregel in se odpeljal domov, ne da bi dalje mislil na dogodek. O tem je zvedela tudi Tomaževa žena, ki je tako spoznala, da se ji od strani moža ni bati nikakih očitkov za mladostne grehe. Tomaž in Nežika sta živela mirno in zadovoljno ter sta v naslednjih letih prigospodarila še celo vrsto naraščaja obel spolov.

Fr. Novčan.

Za naše čipkarice

Pri nas precej razširjeno čipkarstvo je precejšnjega gospodarskega pomena, ker se v zimskem času dela skoro 4 do 5 mesecev nepretrgoma. Vendar pri nas čipkarstvo še dolgo ni tako urejeno, kakor bi bilo želeli in kakor bi bilo pričakovati. Predvsem manjka enotnosti, ki je važna zaradi izvoza. Veliko naročilo je mogoče izvršiti le, če je sukanec ves ene vrste in vse delo enako ali pa vsaj prav slično. Če pa je material različen in delo tudi, je težko ali sploh nemogoče izvršiti večje naročilo. Delavke naj bi se zavedale, da morajo vedno stremeti za tem, da se izvoz naših čipk dvigne. Delo naj bo vestno izvršeno. Površno delo odbija kupca za vedno in s tem pada tudi splošno zanimanje za čipke. Nasprotno pa, če je blago trpežno, samo sebe hvali in se priporoča. Slovenske neveste so imele svoječasno zlasti po Gorenjskem krasne bale, ki so bile vse okrašene z domačimi čipkami. Čipke so trajale po 50 let in še več, ker so bile narejene iz pristnega češkega lanenega sukanca.

Posebno pazljivost morajo čipkarice posvečati vezanju. Tu ne azdostuje, da se veže včasih le enkrat. Slabo vezano delo se včasih razveže že nad delom, navadno pa v prvem ali drugem pranju in povzroča veliko nezadovoljstvo pri nakupovalcih. Isto velja za rise, kjer se prav radi izpustijo pari in to največ zaradi štedenja sukanca ali zaradi hitrejšega dela. Kako izgledajo redki risi pri pranju, nam ni potreba razlagati.

Včasih se priuče razne napake, ki jih je kasneje težko popraviti. Zato je priporočljivo, da čipkarice obiskujejo čipkarske tečaje in šole, da izpopolnijo tam svoje znanje. Prav tako je včasih potrebno, da pridejo v šolo tudi starejše čipkarice, kadar imajo naročena finejša dela in niso popolnoma na jasnem, kako bi to izvršile.

Glede zaslužka bomo rekli, da je zelo pičel in da se imamo zahvaliti le pridnosti in potrpežljivosti naših žen in deklet, da si prislužijo v dolgih zimskih večerih nekaj denarja za priboljšek. Da je zaslužek tako malenkosten, je kriva silna konkurenca, ki se javlja na svetovnem trgu. Belgija, Francija in Švica tekmujejo med seboj v cenah in izdelavi. K temu pride še Češkoslovaška s 60.000 čipkaricami, ki delajo ceneje kakor pri nas. Čipke izdelujejo dalje v Tunisu, Indokini, Kitajski in v Avstraliji. Razume se, da so izdelki poživih narodov skoro zastojni. Zato je potrebno, da še enkrat poudarjamo, da le dovršenost dela z uspehom pobija tujo konkurenco.

Velika napaka se dela tudi pri tem, ker se delo izbira. Navadno se finejša naročila odlagajo na zadnje in stranke, ki so dale naročila, mine potrpljenje in običajno se potem odločijo za kako drugo ročno delo. Finejša dela dajo delavkam priložnost pokazati znanje in marsikdo je bil prijetno iznenaden, ko je videl, kaj vse se da narediti iz klekljanih čipk. Čipkarica, ki izbira delo in se brani finejših del, škoduje čipkarstvu in sebi. Samih krancelnovk je svet že naveličan in si želi vedno kaj novega, lepšega in popolnejšega. Premožnim slojem je treba nuditi kaj lepega in s tem se bodo udomačile naše čipke tudi po salonih, kjer vidimo, žal, po večini tuje izdelke. Še nekaj škoduje čipkarstvu, in sicer, če se ne drži rok, v katerem naj bi se delo izvršilo. Prazniki, godovi in poroke imajo točne dneve, ki jih ni mogoče premakniti. Darila, ki niso darovana baš za namenjene prilike, izgube tako rekoč na vrednosti. Če delavka obljubi, da bo izvršila naročilo v določenem času, naj to tudi izpolni, ker si sicer odbija odjemalce. Odjemalci pa naj nasprotno dajo delavkam dovolj časa na razpolago, da bo delo lepo in pravočasno izvršeno.

V splošnem pa lahko trdimo, da rase zanimanje za naše čipke. Zato upamo, da bo čipkarstvo doseglo v doglednem času zopet ono višino, na kateri je bilo svoječasno.

Ni takšna reč

Janez: «Kaj ni to težko, da naš župnik leto za letom pridiguje vsako nedeljo? Čudno je, da mu nikdar ne zmanjka tvarine.»

Matija: «Tako silno težko to že ne bo. Moja stara pridiguje neprestano podnevi in ponoči, pa ji tudi nikdar ne zmanjka...»

Novoletne čestitke slovenskih fantov-vojakov

Srečno novo leto žele vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, čitateljem in čitateljicam «Domovine»:

Slovenski fantje, služeči v kraljevi gardi v Gardijskem domu na Topčidžu: natararji: Edmund Neumer, Viktor Jančar, Emil Glažar (Ljubljana), Stefan Blazina (Rogaška Slatina), Duško Rabrenovšek (Zidani most); pomočniki: A. Križman (Ljubljana), F. Štupnik (Račna), Edi Globokar (Št. Mihel), I. Košiček, R. Kmet (Žužemberk), F. Jeršin, S. Zabukovec;

slovenski fantje vojakji pri 46. polku v Bitolju: Tine Janc (Begunje), Franc Pristov (Vrba), Valentin Ramšak (Godič), Janez Malež (Godič), Franc Pibernik, Alojzij Senožetnik;

slovenski fantje pri neboračkem bataljonu v Zagrebu: narednik Jakob Garše (Ljubljana), kaplar Franjo Stres (Pristava), kaplar Miha Ferencak (Celje), kaplar Ludovik Budna (Brežice), kaplar Avgust Ojsteršek (Celje), kaplar Janez Horvat (Celje); redovi: Franjo Jereb (Lož), Franjo Strohsack (Rakek), Friderik Stušek (Suhadol), Josip Mokše (Biška vas), Anton Zupančič (Velika Loka), Anton Polajžar (Maribor), Franc Slinker (Vuhred), Franc Cerkuc (Marija Zagorje), Alojzij Nabergoj (Mislinje), Anton Šepc (Dane pri Ložu), Milan Janežič (Stari trg), Viko Krevselj (Gomilsko), Stanko Laznik (Vozarje), Anton Slovník (Ljubljana), Avgust Vidic (Ljubljana), Andrej Drobčina (Žiri), Valentin Klemente (Kamnik);

slovenski fantje, gojenci vojnoadministrativne šole v Beogradu: Joško Nagode (Ravniki pri Logatcu), Josip Ižep (Maribor), Karel Petrič (Brežice), Stane Burkeljca (Ljubljana), Josip Waibl (Ljubljana), Milan Kondrič (Novo mesto), Gilbert Dernač (Ptuj), Silvij Čevnja (Kamnik), Viljem Šibic (Ljubljana), Karel Palečak (Škofja Loka), Albin Raica (Maribor), Valter Ramša (Ljubljana).

Listnica uredništva

Sv. Tomaž pri Ormožu. Žal Vaš dopis je nemogoče priobčiti zaradi novega tiskovnega zakona.

Kozji vrh pri Dravogradu. Tiskovni zakon ne dopušča objave takih stvari.

Vinji vrh. Pismo smo izročili g. dr. Žerjavu, da ukrene, kar se ukreniti da.

Sv. Križ pri Kostanjevici. Vaš članek je že postavljen, toda ker je malo dolg, smo ga odložili za sedanjo številko. Prosim, da nam večkrat pišete o gospodarskih stvareh, toda krajše članke, ker taki lahko pridejo prej na vrsto.

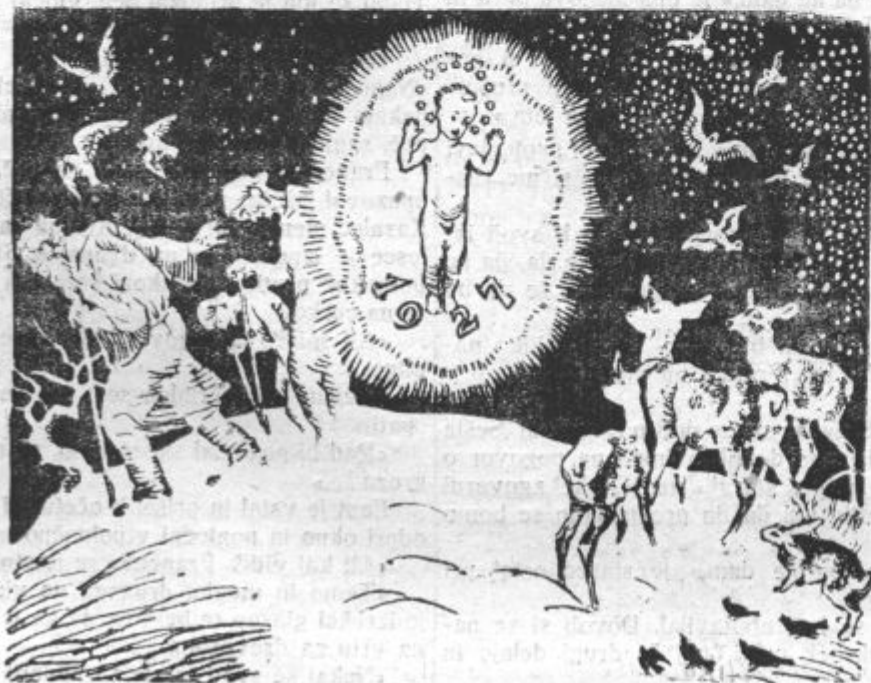
Kalobje. Kot honorar za Vaše pripovedke boste dobivali «Domovino».

Sejanci. «Domovino» boste dobivali kot honorar za dopisovanje.

**Po vsej Sloveniji gre glas:
Le „Domovina“ je za nas!**

BODI VSEM SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1927

Staro in novo leto

Skrivnostna staroletna noč...
Črni iz teme se polnoč.
Tam starček sivi se poslavlja,
na pot v neskončnost se odpravlja.
Sledijo čudne mu prikazni:
prelestne nade, upi prazni,
v slovo mu lijejo solze,
bridkost ga spremlja in gorje.
Za njim v polnočni uri tihi
se vijejo obupni vzdih:
bolešno kličejo mu rane,
da vanje naj zdravila kane,
nesreč kriči mu glas nocoj,
naj v večnost vzame jih s seboj. —
«Naprej!» velela starcu je polnoč.
Izgini! s spremstvom je v neznanu noč.

Carobna novoletna noč...
Minula grozna je polnoč...
Rodilo se je nežno dete,
nebo mu zvezdni venec plete.
Vihar miruje, grom molči,
obzorje temno se jasni.
Sirotam brez imetja, strehe
smehljajo zvezde se utehe.
Nikjer gorja ni in nesreč,
ne čujejo se vzdih več...
Iz dalje sije mlada zarja
in vrt se s poljem pogovarja
o cvetju in pšenici zlati,
o sadju, letini bogati. —
Od upanja je vse prevzeto,
pozdravlja srečno novo leto.

Soteščan.

Silvestrov večer veselih bratcev

(Iz vaškega življenja.)

Bralci in bralke, zopet smo pretolkli eno leto in že stojimo na pragu novega leta 1927. Daj nam ljubi Bog, da bi bilo to leto srečnejše in boljše od starega. Naj se od Vas, bralci, poslovim za Silvestrovo z naslednjo resnično zgodbico, ki se je pripetila nekaj let pred svetovno vojno v Ravnem polju.

Na Silvestrov večer je bilo. Precej rejeni gostilničar Gašperček ali kakor so ga klicali Maselček, čeprav je bilo to ime neprimerno za orjaškega moža, ki bi se moral po vsej pravici imenovati vsaj «Bokalar», je sedel v mali sobi in skromno večerjal. Ničesar drugega ni možak spravil pod svojo streho, kakor z velikega lesenega krožnika je počasi jemal z vilicami pečene krvave klobasice, samo dve.

Tekom četrte ure je bil možak s tem delom gotov; vilice in nož je lepo obrisal ob usnjatih hlačah. Ker je bil še žejen, je zaklical s krepkim glasom:

«Metka, Metka, kod te pa zlodej nosi? Človek bi kmalu od žeje umrl! Prinesi mi hitro merico rdečega, tam iz kota!»

Prijazna natakariča, ki je že marsikateremu fantu napravila težko srce, je kmalu prinesla svojemu žejnemu gospodarju pijačo v literskem vrču.

Ko si je možak gasil žejo, so prišli običajni rodni gostje Nace Šivanka, krojač po poklicu, Jur Podplat, še starega kopita čevljar, pa daleč naokoli poznani godec Cingelc.

Stari prijatelji so sedli kar za mizo, pri kateri je sedel gostilničar Maselček, in godec Cingelc je naročil «štefan» vina.

«Ho, ho, ali kar po štefanili boste nocoj mahnil?»

«Glej ga no, glej šenta, če si ga ti upaš požlampati kar en literski vrč naenkrat, ali nam trem ne privoščiš dveh litrov?»

«Ne bodi siten, Cingelc! Zakaj bi ga Vam ne privoščil, saj zato ga imam!»

Po teh besedah se je gostilničar počasi odmajal in odšel s štefanom v klet po vino.

«Le glej, Maselček, da boš natočil tistega, ki ga sam piješ! Saj veš, tistega tam iz kota, ne pa kiseline, ki jo imaš za romarje, ko hodijo na Limbarsko goro. Nocoj je zadnji večer v tem letu,» je vpil godec za odhajajočim gostilničarjem.

«Cingelc, nocoj bomo še rekli katero. Ti si od samega vruga... Plačnik sem jaz, da veš!»

«Saj moraš tudi biti, Podplat, meni je babnica pretaknila vse žepe in mi pobrala ves drobiž. Ko sem odhajal z doma, je za slovo vpila nad menoj: 'Le pojdi, le pojdi pit, saj si suh kakor kraški osel, ki drva nosi v Trst.' Pa sem ji odgovoril: 'O, nič se ne boj, Lenčka moja, suh grem z doma, a to ti povem, domov bom prišel moker ali kakor ti rečeš ukajen!'»

Gostilničar se je vrnil z vinom, ga postavil pred znance in jih vprašal:

«Fantje, ali vam prinesem tri kozarce ali samo enega?»

«Nocoj bomo imeli vsak svoj kozarec, ker staro leto poganjamo. Maselček, da nam ne boš kozarcev brisal ob svojih irihastih hlačah, sicer bomo postali vsi grintavi okrog ust!»

Dobrovoljni gostilničar ni godcu nič zameril, ko je šel h stekleni omari po kozarce:

«Cingelc, saj ti nič ne zamerim, malo si neumen, malo se pa napraviš neumnega, pa lahko živiš.»

«To je res, pa še lažje bi živel, če bi bil gostilničar Maselček.»

Prijateljem je pri pitju čas hitro potekal. Prisedel je k njim tudi gostilničar in pil z njimi vred. Izkazal se je tako dobrega, da je vsem preskrbel pečene krvave klobasice:

«Zato, ker ste postavni fantje, Vam jih nič ne računam, samo glejte, da se tudi v prihodnjem letu ne boste ogibali moje hiše!»

Polnoč se je bližala. Pivci so postali že prav dobre volje. Pa je vstal godec Cingelc in slovesno spregovoril:

«Tako, fantje, poslušajte me! Mnogokrat smo bili v tem letu veseli pod to streho. Zakaj bi tudi ne bili! Naš Maselček je prijazen človek in nam daje dobro vino, kaj tisto, če nam včasih prilije malo vode. Bog ga živi še mnoga leta!»

Maselčku je bil vseč godčev nagovor, le nekaj mu ni prijalo, namreč očitke, da je tudi on zmogel krščeovati vino.

«No, no, nikar se ne togoti, Maselček, saj nisem mislil tako hudo. Veš, jaz sem bil znan s pokojnim Breznikom, ki je imel Kolomanove bukve. Pa me je enkrat ta možiček naučil, da spoznam lahko vsakega človeka, ali je vedno pošten ali ne. Maselček, ako ti je prav ali ne, pokažem lahko nocoj, kar znam. Ako bo kaj ne-ljubega, ostane itak med nami!»

«Cingelc, le pokaži, kar znaš! Bomo videli, ali res znaš ali se samo hvališ.»

«Dobro, Maselček, velja!»

Premeteni godec je velel prinesiti dva porcelanasta krožnika. S prirojeno hitrostjo je mimo grede namazal en krožnik od spodaj s sajami in tega namazanega je dal gostilničarju ter slovesno izpregovoril:

«No, sedaj pa glejta tudi vidva dobro, kaj bova midva delala!»

Godec je velel Maselčku, naj govori za njim besede, ki jih bo izrekel, ter dela isto, kar bo delal sam.

«Domovina» nam nese

Vsa vas nestrpnno pričakuje, kedaj po cesti prikoraka z mogočnim šopom «Domovine» prijatelj pismončca Jaka.

Ze izza oga mož hiti in vse nasproti mu leti, saj vsepovsod en sam gre gl... da «Domovina» je za nas.

Kako je Polentov Martin ukradel pečeno gos

Tesar Polenta Martin je bil tako navihlan in zviti, da so pravili ljudje o njem, da bi ga sam vrag ne prekosil v njegovih zvijačah. Vedno je ugibal, kako bi izvil kako smešnico, da bi se mu potem ljudje smejali.

Bilo je na Martinova, ko je tesaril pri Vrbniku v Zeleni vasi.

Šlo je proti deseti uri dopoldne, ko je Martin zagledal sosedovo deklo, ki je baš zadavila gos in jo pripravljala za peč.

Sosed je tudi nosil ime svetega Martina kakor on in je imel vsako leto to navado, da si je dal zaklati gos in potem povabil nekaj svojih sorodnikov na godovanje.

Ko je navihaneec zagledal pečenko, je začel tuhtati, kako bi si jo priboril, bodisi za šalo ali pa za resnico. Porodila se mu je kmalu dobra misel, ki jo je potem tudi izvil. Brž si je prekrbel smrekov že napol trbel poroček, ki je bil približno gosinje velikosti, polil ga je s petrolejem in mirno čakal, kdaj se mu bo ponudila priložnost, da bi ga zamenjal z gosjo. Od tam, kjer je tesal, je videl po celi sosedovi kuhinji, ker so bila odprta kuhinjska vrata.

Gos, ko se je pekla, je začela prav lepo dišati. Martin je pa med svojim delom skrbno opazoval, kaj se je godilo v kuhinji. Gospodinja in dekla sta bili sami doma, dočim sta gospodar in hlapec orala na polju in sejala žito. To je Martin vse dobro vedel. Ko se je potem zdelo Martinu, da je gos primerno pečena, je takoj smuknil v sosedov hlev in odvezal v najkrajšem času vso živino, na kar se je zopet urno vrnil na svoje delo. To vse je napravil tako naglo, da ga še nobena kokoš na dvorišču ni opazila. Zopet je tesaril naprej. Čez par minut je prišla dekla iz kuhinje in je zagledala kravo, ki je prišla iz hleva.

Ko je dekla stopila v hlev in videla, da je vsa živina odvezana, je začela na vse grlo klicati gospodinja, da ji gre pomagat. Gospodinja je na deklin klic seveda šla takoj pomagat.

To ugodno priliko je porabil Martin za svoj načrt, namreč za šaljivo tatvino. Ko sta bili obe ženski v hlevu, je skočil Martin s svojo s petrolejem polito leseno gosjo v kuhinjo, izvlekel z burkljami pečeno gos iz peči in jo zamenjal.

Potem je skočil naglo iz kuhinje in skril mastno pečenko v svojo torbo za orodje.

Gospodinja se je iz hleva podala naravnost v kuhinjo. Ko je pogledala v peč, je naenkrat na vse grlo zakričala:

«Boj in tristo svetnikov, gos je vsa v plamenih!»

«Kaj se je vendar zgodilo, da tako vpijete?» je vprašala dekla vsa prestrašena.

«Veš,» je začela gospodinja, «ta čas, ko sva privezovali živino, se nama je užgala gos, ki je bila že skoraj pečena. Pogledj, kako ta zlodej goril!»

«Kaj takega pa še nisem videla!» je nadaljevala dekla.

«Kaj hočeva sedaj?» je vprašala nadalje gospodinja in venomer sklecala roke.

«Kar drugo zakoljiva,» je menila dekla, «prišli bodo oče, hlapec in povabljeni, a kaj jim hočeva dati za kosilo.»

«Prav tako!» je potrdila gospodinja, «le hitro ujemi drugo in jo zakolji!»

Za pol ure po tem se je pekla že druga gos. Martin, ki je pridno tesal in premetaval bruna, je med delom vlekkel na ušesa, kako se je godilo v sosedovi kuhinji.

Potem pa, ko je bil za trdno uverjen, da ga ni videl nihče, se je še sam podal malo bliže in vprašal po zgodbi, ki se je odigrala pred pol ure.

Gospodinja mu je takoj začela pripovedovati na dolgo in široko, kakšna nesreča jo je doletela. Ko je videla, da se še celo Martin, ki je bil tuj človek, žalosti nad to nesrečo, je zaukazala dekli, da mu mora prinesiti kozarec dobre žganjice.

Odzvonilo je poldne. Gospodar in hlapec sta se pripeljala s polja in tudi povabljeni so prihajali od raznih strani. Prišla sta tudi dva godca, ki ju je gospodar najel v ta namen. Začelo se je imenitno godovanje ter sta dekla in gospodinja razložili na drobno ves gosji dogodek.

Vsi so se tej zgodbi smejali, najbolj pa Polentov Martin, ki je zaključil za ta dan svoje delo in nesel med veselim petiem v torbi pečeno gos.

Tako imenitno, kakor je pravil pozneje. Še ni obhajal svojega godu poprej in tudi ne pozneje.

Matija Belec Bolfanski.

Dekliški sen

(Koroška narodna.)

Kvatrno noč je močal nekoč planšar na planino v svojo kočjo. Preden je dospel tja, je sponoma počival pred neko polrazpadlo kočjo v planini. Vedel je, da v tej kočji že dolgo vrsto let ni prebivala živa duša, to noč pa je naenkrat zagledal v kočji luč. Planšar se začudi, se previdno splazi k mali lini in oprezno pokuka v kočjo. Kakšno presenečenje! Sredi kočje zagleda mladenko, ki jo je dobro poznal. Dekle je čisto nago stalo pred kotlom-kropaj, kroginkrog pa trpa črnih možakarjev, a vsi brez glav. Nenadoma moške zgrabijo mladenko in jo treščijo v krop. Dekle se brani, joka, prosi in kriči, toda vse zaman. Cel četrt ure mora ostati v kropu. Nato črnuhi izginejo, namesto njih pa pridejo stare ogabne ženske, ki pograbbijo prekuhanu mladenko, jo izvlečejo iz kotla, treščijo na kamnito ploščo kakor testo in jo začno obdelovati in gneti. Ubogo bitje caplja, ker še živi, toda ženske besno gnetejo in tepejo mladenko s koščeni rokami, jo valjajo, vlačijo in raztezajo kakor kuharice testo za štruklje. In glej, babure sicer imajo glave, nimajo pa oči, ampak samo temne kotanje na njih mestu.

Planšar se od groze onesvesti in zgrudi. Ko se spet prebudi, je kočja tenina in mirna in nikjer ni več sledu o prikazni.

Pozneje je planšar izvedel, da se je vse, kar je on v prikazni gledal v kočji, tisti mladenki na kvatrno noč res — sanjalo. Malo pozneje se je je lotila huda vročinska bolezen, ki jo je spravila v grob...

Ivan Albrecht.

Nemni Tonček.

Pri Komatarjevih so sklenili, da bodo šli naslednjega dne zgodaj zjutraj na sprehod. Ko se je zjutraj zdanilo, se je Tonček prvi zbudil, pogledal skozi okno in videl, da dežuje. Kaj je sedaj napravil Tonček? Odšel je k spalnici svojih staršev, tolkel po vratih ter kričal: «Nikar se ne zbudite, ker je zunaj slabo vreme, mi ne bomo mogli ven!»

Novo leto

(Rudarska romanca.)

«Bratje, nocoj je Silvestrov večer, bliža se novoletni dan, mi pa v jami; kot divja zver človek je v rov zakopan.»

Umolkne mladi rudar Matic, na konec rova pokaže molče: dete stoji tam cvetečih lic. Vprašaje ozirajo vanj se možje.

Zažuga jim dete: «Bežite odtod! Staro leto nocoj odhaja, grob svoj si starče izbralo je tod, hitite iz tega kraja!»

Oklevajo delavci, ni še zvon dvanajst udarcev odbil; pa prvi vstane lenuh Anton: «Grem in Silvestrovo noč bom zapil!»

Polagoma stopajo drugi za njim, le sivi Andraž ne odide: «Ni polnoči ura še, kam naj hitim, iz rova sosednjega pome sin pride!»

In misli starček na mlade dni, blestečega gleda otroka: «Zakaj tako naglo čas beži, tresoča že moja je roka?»

Kot včeraj biló bi, se mi zdi, ko bil sem kot ti, nežno dete; zdaj sem betežen, življenje z lažmi me prevaralo je za obete.

Čemu spet odhaja leto, mar ded ostal bi bil še med nami; i jaz rad odložil bi pezo let, vsak dan bolj utrujen sem v jami.»

Polnoči bije — otrok se smehlja; Andraž počasi odhaja, pa svoje poti iz jame ne zna — naenkrat se zemlja zamaja.

Belega starca zazre Andraž, ki se v globino pogreza: «Pridi, izmoli svoj očenaš,» k njemu v objem se izteza.

Grom, divje bobnenje — zasut je rov, Andraž v njem smirni sen sniva; osamljen odhaja sin njegov, ko med delavci ljubki otrok se preriva:

«Starec je s starcem k pokojni odšel, vabil zaman sem Andraža — novoletni otrok sem vesel, povest o meni ni vraža!»

Hvaležni hitijo rudarji domov, še na pijačo je zabil Anton, siplje jim zvezdnata noč blagoslov, novoletnico klenka jim jamski zvon.

Gustav Strniša.

Težavna zadeva

Snubec: «Gospodična Zorica, ali bi se me mogel ob priliki seznaniti z vašim očetom?»
Zorica: «To bo težko, ker ga niti mama ne pozna.»

NOVOLETNA PRILOGA ZA MLADINO

Kolednica

Kole, kole, koledo,
lepo mlado leto,
Bog ti lice jasno daj,
v solnca svit odeto!

Kole, kole, koledo,
žalost v grob smo deli,
da zarajamo s teboj
kolo zdaj veseli.

Desno, levo, v krog naprej
mlado leto zdravo,
nosi v mesta in vasi
mir in bratsko spravo!

Kole, kole, koledo,
blagoslov na polje
leto mlado naj roši,
v srca dobre volje.

Kole, kole, koledo,
da se Triglav vzdrami,
Adriji dá blagovest:
«Tod so naši hrami!»

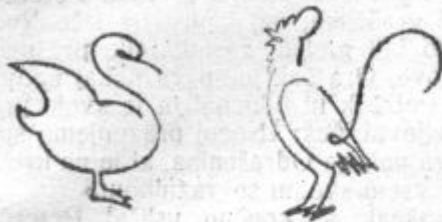
Kole, kole, koledo,
naj po Gosposveti
z Juga solnce svobode
bratom vsem zasveti.

Desno, levo, bratje v krog
zdaj se vsi sklenimo,
zvesti v sloji slednji čas
na zemlji tej živimo!

Kole, kole, koledo,
lepo leto mlado,
sreče v srca naša zdaj,
solnca na livado!

Ivan Albrecht.

Za male risarje

Vzemi svinčnik v roko in nariši vsako teh dveh živali, petelina in gos, v eni potezi, ne da bi odstavil svinčnik!

Bog nikomur ne ostane dolžan

(Pripovedka.)

Popotnik je naletel v gozdu na voznika, ki se je silno mučil, da bi izvlekel iz blata svoj prevrnjeni voz.

«Pomagaj mi, prijatelj,» je menil voznik, že od jutra si zastoj prizadevam, da bi spravil voz iz blata. Pomagaj mi, pa bo tudi tebi Bog pomagal!»

«Ako bo le mogoče,» je dejal popotnik, «noč se že bliža in moja pot je še dolga.» Vendar se je usmili siromaka in mu pomagal spraviti voz iz blata.

S tem se je zamudil popotnik do noči. Ko je potoval dalje po gozdu, je nenadoma nastala huda nevihta. Bliskalo je, grmelno in dež je lil. Popotnik pa se je skrnil pred nevihto v votlo deblo neke debele bukve. Ves sključen je v duplini obžaloval svoje mehko srce, zaradi katerega mora sedaj prenočiti v gozdu.

Ko je tako modroval, je prenehalo deževati. Bilo je že jutro, ko je zlezal iz dupline in krenil proti domači vasi. Čim je došel do doma, je opazil, da se vali iz njegove hiše dim. Ugotovil je, da je udarila v njegovo hišo strela baš nad njegovo posteljo in užgala poslopje. Gotovo bi bil našel smrt, če bi bil v minuli noči doma.

Pomislil je in spoznal, da so bile resnične besede voznika, ki ga je prosil: «Pomagaj mi in Bog Ti bo pomagal.»

Lisica in rak

Iz potoka je prilezel rak in baš naletel na lisico, ki se je začela iz njega norčevati:

«Bratec rak, daj, napraviva tekmo, kdo bo prej došel iz tega gozda.»

«Dobro, velja,» je menil rak.

Lisica se je pripravila za tek in rak se je s kleščami hitro prijel za lisičji rep, ne da bi lisica vedela za to.

Začela se je divja dirka ali bolje rečeno: lisičji tek, kajti naš rak, ki se je pokazal v tem primeru zvitejši od lisice, je mirno visel na lisičjem repu.

Lisica je vsa zasopljena pridirjala iz gozda in obstala, med tem pa se je neopaženo spustil na tla rak, napravil še nekaj korakov naprej in zaklical:

«Jaz te čakam že vso večnost.»

Belokranjska novoletna

Nad oknom mládica,
na mladi sédi tičica;
ta tiča je siničica,
ker bela ima ličica.

Pred dvorom stóji zelen bor,
na dvoru stóji pet volov,
med volovi pa vranec stóji,
se tičica ga nič ne bóji.

I dalje tičica popeva,
po snegu belem poskakeva,
je leto stara naterála,
ker novega je več prizvala.

Mládica = mladika; dvor = dvorišče med hlevom in hišo, ki je navadno ograjeno; popeva = poje; poskakeva = poskakuje; naterála = nagnala; prizvala = priklicala.

Albin Čebular.

Volk in medved

Volk je ukradel iz hleva jagnje ter ves vesel tekkel s plenom v svoje skrivališče.

Naenkrat se je znašel pred njim medved, ki je naskočil volka in mu odvzel jagnje.

Volk je bil silno razžaljen ter je glasno protestiral:

«Sramota, da močnejši napada slabšega.»

Pretkanee.

Janezek: «Ali imate še kaj zob?»

Stari oče: «Zal, jih nimam več.»

Janezek: «Potem pa bodite tako dobri in mi dajte Vaša jabolka!»

Zviti Janezek.

Jožek: «Povej mi kajšno pravljico, tetica!»
Teta: «Ne vem nobene.»

Jožek: «Potem mi pa pripoveduj zgodbico o pridnem dečku, ki ima ljubo teto, katera mu vsakokrat prinese kaj lepega, kadar pride na obisk.»

Senčne slike

Ako imaš gibčne prste, se boš hitro naučil prednašati zvečer na steno naše tri senčne slike. Gotovo pa moraš biti že zelo izvežban, da vse tri slike hitro drugo za drugo pričaraš na steno. Najprej prikažeš gledalcem

prasička.

nato hitro okrepiš prste in napraviš

volka,

ki je zapazil prasička in si ga hotel prilastiti za kosilo. Če si spreten, imaš takoj na to že

strašnega Indijanca,

ki se ne boji požrešnega volka, katerega je pregnal, in tako rešil ubogemu prasičku življenje.

Domača učiteljica.

Oče: «Jožek, pravkar mi je rekla tvoja učiteljica, da si slab računar.»

Jožek: «Da, oče, kadar računsko nalogo pravilno izvršim, me vedno poljubi...»

Lenuh.

«Zaradi Čebulovca, novega trgovskega pomočnika, se moram strašno jeziti. Možak je len, da ne more nehati z delom, kadar ga je enkrat začel.»

Ni več nobenih zakramentov.

Učitelj: «Jurček, povej mi, koliko je zakramentov!»

Jurček: «Ni jih več. Naš sosed je prejel predvčerajšnjim zadnji zakrament...»

Tudi umetnost.

Zida Izak in Jakob sta se razgovarjala o stradanju in je dejal Izak: «14 dni ničesar jesti in 14 noči nič spati to je prav lahko.»

Jakob: «Kako bi pa to napravil?»

Izak: «Zelo enostavno! Podnevi bi spal, ponoči pa jedel...»

Držite se stare navade

in uporabljajte še nadalje davno preizkušeni

Pravi Franckov kavni pridelek.

Ta pocenjuje kavo, jo krepča in ji daje dober okus.
Tudi k žitu spada neobhodno Pravi Franck.

Začarani dimnik

(Vaška dogodbica.)

Lemež, kovač na Mešičju, ni bil kaj prijazen moštček. Zelo osorno je gledal in robantil, da se je kar kadilo. V tem pa je obstojala vsa njegova robotost, drugače se ga ni bilo treba nikomur bati. Vaški navihanci so mu radi nagajali, zavalala jih je njegova togota.

Na vse zgodaj zjutraj je nekoč lomastil po kovačnici. Napravil je ogenj in pritisnil na meh, da so iskre letele daleč naokrog. Ves srdit je opazil, da se delavnica napolnjuje z dimom, ki ga dimnik noče požirati. «Kaj pa je to?» se je vznjejvoljil in udaril s kladivom po nakovalu. Postavil je lestvo in zlezal na streho, da pregleda dimnik in ugotovi nedostatke. Vse je našel v popolnem redu, nobene napake ni mogel izslediti. Tudi vetra ni bilo, kateremu bi bil naprtil krivdo čudnega pojava.

Ponovno je zagnal mehove in kašljal zaradi dima, ki mu je silil v grlo. Preiskal je spodnji del dimnika, a dognati ni mogel drugega, kakor da mu je začarano. Spomnil se je stare Grbinke, ki je slovela kot čaravnica. Razjarjen je zgrabil kos železa, s katerim je planil pred kovačnico in žugal proti njeni koči.

«Čakaj, baba, jezik ti zabijem v želodec!»

«Komu?» ga je iznenadil Muharjev Jernej, stopivši izza ogle.

«Grbinki, tej čarovnici... Dimnik mi je zagovorila...»

«Joj, pa res!» se je plašil Jernej pred kovačnico, iz katere se je kadilo kakor iz pekla. Ko sta jo nekoliko prezračila, sta se podaala skupaj na pregledovanje.

«Dimnik je dolg in ozek,» je razlagal Jernej. «V sredi kje so se nabrale smeti, ki zapirajo izhod...»

«Ali meniš, da res ni Grbinka...»

«Seveda, ako ni dimnik zamašen. Stopite na ognjišče in pogledjte, ali opazite kako svetlikanje.»

«Tema je notri kakor v rogu,» mu je odvrnil Lemež z glavo pod stropom tik pod odprtino.

«Pobezajte s temle drogom,» je rekel Jernej ter mu podal dolgo železo. «Pazite, kam boste zadeli in če se bo kaj premaknilo...»

Kovač je dregnil navzgor in začutil, da je nekaj zahreščalo. Sočasno ga je obšla gosta smrdljiva tekočina, ki se je plohoma vsula iz dimnika.

Jerneja je posilil glasen smeh. Bežal je iz kovačnice za bližnje grmičevje, odkoder je gledal možaka, kako si je pri studentu izpiral obteko in obraz. On sam je bil tisti zlikovec, ki mu je napolnil lonce z gnojnico in z odpadki ter ga je spustil v dimnik, kjer je obtičal na sredi in puhal dimu izhod.

Lemež ga je radi tega temeljito prerobantil.
Soteššan.

Sreča v nesreči.

Ves razburjen je planil v sobo šofer: «Gospod ravnatelj, nekdo je ukradel naš avto.»

Ravnatelj: «Za božjo voljo, telefonirajte takoj policijol!»

Šofer: «Ni potrebno, gospod ravnatelj, sreča je bila naklonjena: tat je naš avto takoj pri naslednjem ovinku razbil v kose.»

Dobro sredstvo za polno glavo.

Trgovca (vsiljivemu potniku): «Danes nimam prav nobenega časa, imam vso glavo polno...»

Potnik: «Potem vam pa ponudim najboljše in najgostejše glavnik.»

Zaradi tega.

Urša: «Kako to, da ste za svojega vzeli dečka? Ali niste vedno govorili, da si želite deklico?»

Neža: «Že res, toda v omari sem našla stare hlačke.»

Po medenih tednih.

Možek: «Moja ženka je res zelo varčna.»

Prijatelj: «Tako?»

Možek: «Kupila si je nov klobuk, dve obleki ter plašč in da bi si dobila za to opremo denar, jemo sedaj pri nas samo krompir...»

Razumna žena.

Neža: «Moj mož me je tako razžalil, da od jutri naprej ne bom več govorila z njim.»

Uršula: «Zakaj pa šele od jutri naprej?»

Neža: «Danes mi mora še kupiti nov klobuk.»

Zlobnost.

Neža: «Pomislite, gospa Urša, izobrazba moje hčerke me je stala skoro 30.000 dinarjev.»

Urša: «Tako? Kaj tako malo se danes dobi za tako visoko vsoto?»

Predebela laž.

Mlada beračica: «Prosim za majhen dar, imam deset nedoraslih bratov in sester, oče je brez dela, a mati je vdova.»

Kar je še dedom in rediteljem pomagalo, to bo pomagalo tudi Vam! Elza-fluid, da, samo Elza-fluid! To še skozi 28 let priljubljeno domače sredstvo s svojo mnogokratno uporabo od znotraj in od zunaj kot ublažitelj bolečin! Umivanje in drgnjenje z Elza-fluidom krepi in jača Vaše telo, tvori Vas zmogljive kljubovati prehladenju in Vam pripravlja užitek. — En sam poizkus je spreobrnil mnoge, ki niso hoteli verovati in jih privedel, da iz hvaležnosti še dalje priporočajo Fellerjev Elza-fluid. Tudi Vi boste storili isto, ako naročite za poizkus 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici za 63 Din, ali da Vam pride še ceneje: 12 dvojnatih ali 4 velike spec. steklenice za 99 Din pri lekarnarju Evgenju V. Fellerju v Stubici Donji, Elsatrg 360, Hrvatska.

Ni odgovoren za nezgodo.

Gospod: «Kaj pravite k temu, da sem se zaročil z damo, ki sem jo spoznal na Vašem drsališču?»

Lastnik drsališča: «To me prav nič ne briga. Jaz sem izrecno razglasil, da za nezgode na drsališču ne prevzamem nikake odgovornosti.»

Lovska.

Prvi lovec: «Nedavno sem ustrelil dva zajca z enim strelom.»

Drugi lovec: «To ni nič. Zadnjič sem ustrelil srnjaka, ki je padel na zajca in ga usmrtil. Jaz sem se zaradi tega čudil, zaploskal od veselja z rokami in ubil pri tem dve jerebici, ki sta baš leteli mimo.»

Nesrečno izražanje.

Pri Česnovčevih je bila domača zabava. Pozno zvečer je prispel gospod, ki je bil poročen z eno prisotnih dam. «Jaz samo prihajam po svojo ženo,» je dejal domači gospodinjini.

«Toda, gospod Čebulovec,» je odvrnila gospodinja, «zakaj pa niste prišli že prej?»

Razumljivo.

A: «Zakaj pa si svojega starejšega sina tako pretepel?»

B: «Zaradi tatvine je bil pred sodiščem in je tam rekel, da je svoje slabe lastnosti podedoval.»

Razumljivo.

Janez: «Kako, da si tako strašno blede?»

Matija: «Po treh mesecih sem danes prvič zrl naj.»

Janez: «Kaj pa ti je manjkalo?»

Matija: «Deset tisočakov, ki sem jih vzel iz blagajne.»

Ljudsko vseučilišče

O srebru

Kakor zlato je tudi srebro znano že od pradednih časov. Gotovo pa so odkrili zlato že mnogo prej kakor srebro, to pa že radi tega, ker je srebro, če se ne nahaja čisto v naravi, veliko težje pridobivati kakor zlato. V starem veku je bilo polno srebrnih rudnikov, ki so dajali več srebra, kakor so ga ljudje potrebovali. Med onimi deželami, ki so pridobile največ te kovine, se nahaja na prvem mestu Španija. Način pa, po katerem se je to vršilo, nam ni popolnoma jasn. Vendar pa se da posneti iz zapiskov zgodovinarjev, da so pridobivali srebro z neke vrste pretapljanjem kovin, s katerimi je pomešano srebro. Na ta način so različne kovine tekle ločeno iz peči, v kateri so se topile naravne zlitine. Tako pravi Plinij v nekem popisu: «Kar priteče najprej iz peči, je svinec, drugi iztok pa je srebro.»

Za časa preseljevanja narodov je tudi pridobivanje srebra močno nazadovalo. Pozabili so način pridobivanja, pozabili pa so tudi, kje se nahajajo srebrni rudniki. V desetem stoletju po Kristusovem rojstvu pa je te vrste rudarstvo na novo oživel. Po odkritju Amerike pa so začeli uvažati od tam velikanske množine srebra. Te množine so bile tako velike, da so predstavljale za evropske rudnike nevarno konkurenco. Zdli se, da so tudi v tej dobi pridobivali srebro s pretapljanjem, pri katerem so v zlitini srebra in svinca ločili ti dve kovini.

v času francoske revolucije. Pravijo, da ta revolucija ne bo našla odmeva med moškimi ostalega sveta.

× **Grozen potres v Južni Ameriki.** Te dni sta postala Ekuador in Kolumbija na severu Južne Amerike žrtvi potresne katastrofe. Najmočnejši potres so čutili v obmejnih krajih obeh dežel, kjer je bilo tudi mnogo smrtnih žrtev. Potresni sunki so bili tako močni, da so bile pretrgane vse brzojavne in telefonske zveze z ostalim svetom.

× **Velika carigrajska mošeja se bo spremenila v plesalno dvorano.** Skupina carigrajskih trgovcev je predlagala turški vladi, da preuredi slavno mošejo Hagio Sofio, ki je bila nekaj krščanska cerkev, v plesno palačo. Vlada naj bi dala mošejo v najem omenjeni skupini, ki bi na lastne stroške preuredila poslopje v zabavišče.

× **Smrten skok iz 41. nadstropja.** V Chicagu je nedavno izvršil samomor industrijec in veleposesnik Smith s tem, da je skočil iz 41. nadstropja nekega nebotečnika. Mož je obležal z razbitimi udi mrtev na tleh. Zdravniki so ugotovili, da se je nesrečnik tekom hitrega padanja zadržal ter padel že mrtev na tla.

× **Tajna poroka 15letne deklice.** Mlad dijak v Filadelfiji se je na smrt zaljubil v 15letno deklico Marijo Scottovo, toda sirumak ni našel pravega razumevanja za svoje srčne bolečine pri starših deklice. Zato se je odločil, da deklico skrivaj odvede iz hiše njenih staršev v mestece Camden. To je tudi storil in se v omenjenem mestecu z njo tajno poročil. Rop deklice je bil kmalu odkrit in baš, ko se je končala poročna ceremonija, se je pojavila dekličina mati pred obema novoporočencema. Kakor pišejo ameriški listi, je huda mamica vzela pred mladim gospodom soprogom svojo hčerko preko kolena in ji naštel nekoliko ducatov udarcev na gotovo mesto. Nato je mati odvedla svojo hčerko domov. A poroka je poroka! Zato se bodo, kakor piše ameriško časopisje, sprijaznili z mislijo, da je treba ženo vrniti njenemu možu.

ŽENSKI VESTNIK

Kako sprejemaš svojega moža

Omožene čitateljice, ali ste že kdaj razmišljale o tem, kako morate sprejeti svojega moža, kadar se vrne zvečer domov? To vprašanje obravnava izkušena žena v nekem londonskem časopisu ter opozarja svoje sodružice, naj temu vprašanju posvečajo večjo pozornost, ker je važnejše, kakor si misli mnogo poročenih žen.

«Mož pride zvečer domov,» piše omenjena žena, «utrujen od dnevnega dela, in sedaj vzemimo primer, da je stanovanje ob njegovem prihodu temno, da ga nihče ne pričakuje, da je žena zunaj; mogoče so sobe celo nepospravljene in mož mora čakati na večerjo, dokler mu žena ne prinese domov kak mrzel narezek.

Kako drugačna je slika, če moža, čim zarožlja njegov ključ v vratih, sprejmejo otroci z veselim vriskom, če ga žena pozdravi z blestečimi očmi in se mu nasproti smeji stanovanje, svetlo in čedno, če čaka nanj lepo pokrita miza. Ali ni to velika razlika? In sedaj pomisli: mož je moral tekom dneva uporabiti vso svojo živčno silo, da je opravil svoje težavno delo. Ves je utrujen in slabo razpoložen. Komaj pa stopi v svoje domovanje, mu prijadikuje nasproti žena, ki se začne pritoževati zaradi porednosti otrok, zaradi draženja in tako naprej ter mu navede celo vrsto nesilnik, ki jih je doživela tekom dneva. Neizumljeno to ne more dobro vplivati na utrujenega moža.

Kako hitro pa se pomirijo njegovi zbičani živci, če ga v njegovih štirih stenah sprejmejo mir, veselje in zadovoljstvo, če ga žena razvedri s samimi veselim stvarmi.

Tako postane večerni pozdrav žene za marsikateriga zakonskega moža odločilni doživljaj,

ki ga ali veže na dom ali pa preganja z doma. Tudi soprog, kadar se zvečer vrne domov, mora biti prijazen, kajti prav tako ima njegova žena pri svojem gospodinjstvu mnogo truda in prizadevanja; zato lahko tudi ona zahteva od moža razumevanje za svoje težko delo. Umetnost pozdravljanja med ženo in možem je torej poglavje za sebe, ki se mora uvaževati in pravilno razumeti.

Deset zapovedi za srečen zakon

Ameriški časopisi se bavijo z vsem mogočim, da bi si čim bolj pridobili svoje čitatelje in čitateljice. Tako je nedavno neki ameriški list razpisal nagrado za ono svojo čitateljico, ki bo najboljše sestavila deset zapovedi za srečen zakon. Nagrado je dobila neka omožena ženska, ki je predložila uredništvu omenjenega lista naslednjih deset zapovedi:

1. Tudi po poroki se ne smeš oblačiti slabše kakor prej. Pomni, da je sicer lov na ženina končan, toda plen moraš obdržati.

2. Sreča je odvisna od dobrega zdravja, katerega pa ni mogoče misliti brez dobre prebave in torej dobre kuhinje. Skrbi tedaj za dobro kuhinjo. Kmalu boš opazila, kako ti bo mož hvaležen.

3. Veseli se, ako je mož nekaj dni prost svojega dela. Ne porabi ga takoj za svojo pomoč pri pospravljanju in čiščenju, temveč mu prigovarjaj, da potrebuje razvedrila, in ga pusti, da za nekaj dni tudi kam odpotuje. Vrnil se bo telesno in duševno okrepan in ti bo od srca hvaležen.

4. Nikdar si ne dovoli kake prezirljive opazke o njegovih sorodnikih. Misli vedno, da si zaradi njega tukaj, in v njegovih očeh si boš ohranila spoštovanje.

5. Naj te ne lomijo krči, ako nosi kravato, ki tebi ni po godu, ali pa, ako kadi cigaro, katere duha ne moreš prenesti. Do svojega okusa ima prav toliko pravice kakor ti.

6. Sledj njegovemu zanimanju, pa če velja to tudi lepi ženski. Redke so žene, ki priznaje čednost druge, toda ti bodi ta redka žena. Čim lepše so tvoje misli, tem večji ugled boš imela v njegovih očeh. Ne želi vladati, temveč vedno misli, da si žena.

7. Ako ti prinese kako darilo, okleni se ga okoli vratu in se mu zahvali za dar s sladkim poljubom, čeprav darilo ni mnogo vredno.

8. Ako se mu pripeti kaj hudega, se potruji, celo stvar napraviti zabavno in šaljivo. Marsikatero žalostno je že odvrnila, šala, ki mora biti seveda umestna.

9. Pusti preteklost zakopano. Draženje je navadno prvi korak za razporoko.

10. Misli vedno na besede duhovnika, ki vaju je poročil in ki je rekel: «Ljubi, spoštuj ga in skrbi zanj, če je zdrav ali bolan. Pozabi na vse drugo, samo njemu bodi naklonjena.» Ako se mu kdaj obrača na slabo, tedaj šele mu stoj ob strani, kajti iz vsakega moža more postati junak — iz ljubezni do žene.

Za kuhinjo

Svinjski jezik v kisli omaki. Skuhaj dva ali tri svinjske jezike v slani vodi in še vroče olup. Razreži jih potem na koleščke, za pol prsta debele. V ponev pa deni dve žlici sirovega (presnega) masla; ko se maslo speni, daj notri par koleščkov čebule in jezike. Ko jeziki malo zarumene, potrosi nanje pol žlice moke, prilij nekaj žlic juhe in malo kisa, dodaj tudi malo popra, ingverja in soli. Ko je zavrelo, poberi jezike, zreži jih na tanke rezine, zloži na krožnik in preceđi nanje omako.

Limonovo sirovo maslo. Dobro zmešaj 15 dkg sirovega masla, sok ene limone in nekoliko fino zrezanega peteršilja. To je v Grčiji zelo priljubljen dodatek h kuhanim ribam in baje zelo dobro tekne.

Dobra priprava kislega zelja. Malo znan način priprave kislega zelja je nastopen: Opari pol-

drug kilogram zelja in ga razreži na trakove. Nato zrežeš 100 gm rumeniš v tem 40 gramov moke, ki se mora kuhati tri do štiri ure, končno začiniš jed s papriko. Preden postaviš kislo zelje na mizo, prideni, ako mogoče, četrt litra kislega mleka.

Praktični nasveti

Učinkovito lepotečno sredstvo za obraz se pripravi po naslednjem receptu: Temeljito zmešaj sok ene limone, eno čajno žličko glicerina, eno čajno žličko kolinske vode, nekaj kapljic mirine tinkture, eno čajno žličko medu in en svež beljak. To mešanico moraš hraniti v steklenici, ki je čvrsto zamašena. Kadar greš spat, si z majhno količino te zmesi drgneš kožo, ki si jo poprej krepko umila z mlačno vodo.

Kako obdržiš cvetice dolgo časa sveže. Prijatelji svežih cvetic v stanovanjih gotovo često premišljujejo, kako bi svoje cvetice obdržali čim dalje časa sveže. Dobro sredstvo za to svrhu je bakrena pilovina, ki jo deneš v cvetično posodo. Ako ne moreš dobiti bakrene pilovine, vzemi kak bakren novec, ki približno enako učinkuje. Seveda je bakren novec manj učinkovit, ker ni iz čistega bakra. Vrtnarji uporabljajo v enako svrhu pogostokrat tudi aspirinove tablete. Skoro vse cvetice, tudi takšne, ki so zelo občutljive, ostanejo dolgo časa sveže, ako v mlačni vodi raztopiš aspirinovo tableto in raztopino vliješ v cvetlični lonec.

Temnomodra barva za volнено blago. Kuhaj blago eno uro v vroči vodi, v kateri si prej raztopila 40 gramov galuna, potem vzemi blago ven. Nato kuhaš 100 gramov plavega lesa 30 minut v čisti vodi, vodo preceđiš, kuhaš blago v njej prav tako dolgo, ohladiš kopel s prilivom mrzle vode, vzemeš blago ven, raztopiš v tekočini 40 gramov pepeljače (Pottasche), deneš blago ponovno v tekočino in ga giblješ v tekočini, dokler ne dobi enakomerne modre barve.

Trda voda. Pri pranju pogostokrat ugotovite, da se milo noče peniti ali pa da se prav težko topi v vodi. Vzrok temu je, da vsebuje taka voda ogljenčevokisel apnenec in često tudi razne soli v manjših množinah. To velja zlasti za vodo, ki prihaja po vodovodih z gor, na katerih se nahaja apnenec. Ako torej pridejo mila, ki vsebujejo mnogo maščobe, v dotik s to vodo, se del apnenčevih soli združi s snovmi mila v neraztopljivo zvezo. To povzroča madeže, ki so zelo neprijetni, ker se morajo posebej odstranjevati s posebnim postopanjem. Ta tako zvana trda voda se napravi mehkejša, ako se ji doda gotova množina sode za belenje. Potem je voda zopet primerna za pranje.

Varovanje poliranih jeklenih predmetov pred rjo. V kozarcu s precej veliko odprtino, ki ga postaviš v vročo vodo, raztopiš 15 gramov parafina in prideneš potem 45 gramov petroleja. Nato kozarec dobro zamašiš in tako dolgo treseš, da se ob postopnem ohlajevanju mešanice stvari nekako mazilo. Od tega vzameš majhno količino na volнено cunjno in s tem dobro drgneš predmet, potem obrišeš in politura jeklenega predmeta bo obvarovana pred rjo.

Madeži od črnila na lesenih tleh izginejo, če se zmoežijo z razredčeno solno kislino ter umijejo s čisto vodo. Pri starih madežih je treba dalje časa pustiti učinkovati solno kislino.

Madeži od olja se odstranijo iz blaga, ako napraviš iz posušene in presejane ilovice, mila in terpentinskega špirta mešanico, s katero krepko pomazeš madeže, potem posušiš in opereš s čisto mrzlo vodo.

VINO

letnik 1926, pristno belo, po ceni liter 3 Din 50 p do 6 Din 75 p. — Sadjevec (jabolčnik), pristen, brez vsake primesi vode, po najnižjih cenah in v vsaki množini od 300 litrov naprej, nudi

M. Hrga, Bratonečice, p. Velika Nedelja.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Tako je!

Oče in štiriletni sinček sta se podala na sprehod. Na mostu, preko katerega je vodila njuna pot, je otrok postal, začel nekaj premišljati in končno menil: «Atek, ali ni to praktično, da teče potok baš pod mostom, saj bi midva drugače ne mogla na drugo stran...»

Neverjetno.

Gozdar divjemu lovcu: «Vi trdite, da niste streljali? Kako je pa potem prišel mrtev zajec v Vašo vrečo?»

Divji lovec: «Najbrž je zlezal vanjo, ko sem spal v gozdu, in se je nato zadušil.»

Ženske pravice.

«Res ne razumem, kakšne pravice še zahtevajo ženske. Moja žena muči mene, najine hčerke mučijo mene in ženo, a kuharica muči vso družino. Ali ni to že dovolj ženskih pravic?»

V gostilni.

Prvi gost: «Sapramiš, ta riba je tako trda, da je ni mogoče požreti.»

Drugi gost: «Življenje je tudi trdo, pa ga vendar moramo požirati.»

Srečnik.

A: «Moja žena se začne prepirati ob najneznatnejšem povodu.»

B: «Vi ste srečni, moja žena ne potrebuje za prepir niti povoda.»

Pri zdravniku.

Dama: «Gospod zdravnik, kaj bi napravili, če bi bili tako prehlajeni kakor sem jaz?»

Zdravnik: «Kašljaj bi...»

Neveden učitelj.

Oče: «Kako ti ugaja učitelj?»

Tinče (učenec prvega razreda ljudske šole): «Naš učitelj ne ve mnogo, ker vedno sprašuje.»

Lep bratec

Gašper: «Zakaj imaš roko obvezano?»
Melhijor: «Sinoči sem šel pozno domov, pa mi je nekdo stopil nanjo.»

Umetna divja svinja.

Gost: «Kje je gospodar, natakarica?»
Natakarica: «Veste, jutri bomo imeli pečenko divjega prešiča in sedaj gospodar v hlevu draži svinjo, da bo bolj divja.»

Med boljšimi berači.

Berač Hruška: «Povej mi no, ljubi tovariš, čemu ti pa naj bo frak?»

Berač Braskva: «Ali misliš, da ne prosim tudi pri boljših ljudeh?»

Poslednja želja.

Notar: «Ali je to Vaša izrecna zahteva, da Vas po Vaši smrti secirajo?»

Melhijor: «Da! Jaz hočem vedeti, zaradi česa sem umrl.»

Iz otroških ust.

Janezek: «Teta, zakaž pa držiš robec na licu?»

Teta: «Ker me zobje bole.»

Janezek: «Ne govori tako, teta, saj tvoji zobje leže na omari.»

Izguba časa.

Oče (očita sinu igranje kart): «Pomisli, sinko, koliko zlatega časa se izgubi v kvartanju!»

Sin: «Res, res, oče, posebno pri mešanju kart.»

Sreča

Matijče: «Jaz te ljubim, jaz te strašno ljubim! Ali hočeš postati moja žena? — — Toda zakaj plakaš?»

Zora: «Še včeraj mi je rekla mati: 'Rada bi videla tistega osla, ki bo vzel tako kamelo!' No, in danes si že prišel...»

Žena mu je posvetila.

Miha: «Vso noč me je strašno bolel hrbet.»
Boltežar: «Tako? Ali si zopet prišel pozno domov?»

Nemogoča slika.

Jože: «Kakšnega psa ne more naslikati noben slikar?»

France: «Veseli pes miga z repom in tega ne napravi noben slikar.»

Ima prakso.

A: «Ali bi me mogli vzeti pri vas v službo?»

Šef: «Ali ste poročeni?»

A: «Nisem.»

Šef: «Obžalujem! Pri nas sprejemamo samo oženjene moči. Ti mi prav radi delajo preko ure.»

Iznajdljiv policijski komisar.

Okradeni: «Gospod komisar, medtem ko sem se dal briti, mi je nekdo ukradel ves denar. Zgodilo se mi je že drugič, da sem bil okraden pod takimi okoliščinami.»

Policijski komisar: «Pustite si odslej rasti brado! To je vse, kar Vam morem svetovati.»

Večno mlada

«Vedeževalka mi je prerokovala, da ne bom dosegla starosti 40 let,» je dejala gospodična Uršula mračno svoji prijateljici.

«Kakor je podoba, se to že izpolnjuje,» je odgovorila prijateljica, «saj ti si že precejšnjo dobo stara samo 30 let.»

Izgovor.

Sodnik: «To je precej predrzno, da ste kar pri belem dnevu izropali trgovino.»

Obtoženec: «Oprostite, gospod sodnik, saj me zvečer žena ne pusti iz hiše.»

Jasno.

Gašper: «Kakšno je zdravstveno stanje v vašem kraju?»

Melhijor: «Izredno slabo. Nedavno se je priselil k nam mlad zdravnik in od takrat so vsa dekleta bolna.»

Posojilo.

Gašper: «Pomisli, meni je Miha posodil 50 dinarjev!»

Boltežar: «Kaj? Jaz pa nisem mogel dobiti od njega niti 50 par.»

Gašper: «Saj bi jih jaz tudi ne bi dobil, toda on misli, da gre za mene kasirat prav šek...»

Srečno Novo leto

svojim cenjenim naročnikom

LOVRO PIŠMAN, kleparstvo in vodovodna instalacija
LJUBLJANA Telefon 911**POTNIK**

starejša moč, mešane stroke, zelo agilen, dober prodajalec, z letnimi spričevali in dobrimi referencami, dobro uveden pri trgovcih po Sloveniji, Koroškem in Prekmurju, ki vozi sam z avtom, išče stalno službo kot potnik v tovarni ali veletrgovini. Cenjene ponudbe vod „Agilen“ sprejema podružnica „Jutra“ v Celju.

Bog na spreihodu.

Nežica je videla prvokrat letalca. Naglo se skočila v hišo in zaklicala: «Poglejte, Bog se pelje na izprehod.»

Oaze v puščavi.

Dijak Jaka se kar ne more pogovoriti k izpitu. Profesor mu prigovarju in mu daje pogum.

Jaka: «Ah, gospod profesor, nimam poguma; moji možgani so sama puščava.»

Profesor: «No, tako slabo zopet ne bo. Gotovo se bo našlo nekaj oaz.»

Jaka: «To že, toda vprašanje je, ali jih bodo kamele našle.»

Gašper in telefon.

Gašper (s hribov): «Ali kupite voz drv?»

Trgovec: «Morda. Vprašal bom svojega poslovođjo.» Stopi k telefonu, govori, potem pa pravi: «Poslovođja mi je rekel, da nam drv ne manjka.»

Gašper: «Gospod, nisem sicer tako pameten, kakor ste vi, pa tako neumen tudi nisem, da bi verjel, da čepi vaš poslovođja v oni majhni skrinjici! Norčujte se iz drugih!»

Ali si morete predstavljati.

A: «Ali si morete predstavljati, da vlomilec odpre dvojna vrata z dvema posebnima ključema in prav tako vlomí v zaklenjeno sobo moje žene, da ta čudaški vlomilec pusti pri miru vse dragocenosti, okraske in denar ter ukrade škarjice s živalne mize moje žene in potem skrbno zapre za seboj vsa vrata? Ali smatrate to za verjetno?»

B: «Ne, to je vendar nemogoče.»

A: «Moja žena smatra to za mogoče najmanj dvakrat na teden. Vsakokrat, kadar založi škarje, se huđuje nad nesramnim tatom, ki je baje te škarje odnesel...»

Preveč povedal.

Uradnik: «Gospod ravnatelj, tvrdka Česen želi imeti pojasnilo o našem prejšnjem knjigovodji Klobasarju. Kaj naj odgovorim?»

Ravnatelj: «Recite, da Bogu čas krađe, da je slepar ter da se je vsega, kar zna, naučil pri nas?»

Pomogati si zna.

Gorjanec je imel čudno navado, da je vselej preden je šel k izpovedi, pretepel svojo ženo.

Ko ga je prijatelj vprašal, odkod ta čudna navada, mu je odgovoril: «Če se mislim izpovedati, pa se ne morem spomniti vseh svojih grehov, tepem ženo, dokler se ne razjezi ter mi našteje vse grehe, kar sem jih storil od zadnje izpovedi.»

Nezaveđna kritika.

Gospod Klobasa je prišel prepozno k domači slovesnosti, na kateri je domača hčerka baš pela neko težko pesem. Da ne bi motil, se je najbližnjim gostom prav tiho predstavil: «Klobasa.»

Njegov sosed mu je pritrdil in prav tako tiho zašepetal: «Kaj ne, gospod, strašno klobasasto poje!»

Izjava.

Podpisani pristaš NSS izjavljam, da g. Jakob Soštrk nima pravice agitirati za radikale pod firmo predsednika tukajšnje krajevne organizacije NSS, kajti načelnístvo NSS v Ljubljani je sklenilo kompromisne liste tako za ljubljansko kakor tudi za mariborsko oblastno skupščino s SDS. Za prave narodne socialiste je nemogoče, da bi paktirali in se vezali s kom drugim. Kdor je pripadnik našega pokreta, se mora brezpogojno pokoriti strankini disciplini (glej okrožnico od 4. decembra 1923.). Svarim vse naše pristaše v žireh, naj ne nasedajo g. Soštrku ne za občinske ne za oblastne volitve. Naše geslo mora biti: Odločno za napredek, odpravo socialnih krivic in demokracijo v državi! Zato vsi somišljeniki v boj za skupno fronto!

Dobračeva pri žireh, 26. decembra 1923.

Jože Venčín, narodni socialist.

Zemljišče.

obstoječe iz 8 ha, t. j. 80.000 kvadratnih metrov, na-prodaj v predmestju mesta Banja Luka v Bosni. Zemlja je jako rodovitna, obenem pa leži cela parcela ob glavni cesti in v bližini vode. Prodaja se tudi na male kose. Vpraša se lahko pisмено ali ustno pri Joso Šmitu, Banja Luka (Lanš), Bosna. 285

Srečno in veselo Novo leto

želi cenjenim odjemalcem

JULIJ ZUPAN

trgovina s specerijskim in kolonialnim blagom
Ljubljana, Sv. Petra cesta 35.

Veselo Novo leto

želi

298

Lavoslav Mrnuh. trgovina z mešaním blagom, Zagorje ob Savi.

„Meraki“

voščí vsem svojim cenj. odjemalcem

veselo in srečno

Novo leto!

Medić-Zankl

družba z o. z.

tovarna olja, lakov in barv

291

Srečno Novo leto

želiva vsem svojim cenjenim gostom

Karel in Franja Kačič, gostilna

Ljubljana, Dunajska cesta štey. 58.

Srečno in veselo Novo leto 1927.

želi vsem cenjenim odjemalcem in prijateljem ter se priporoča nadaljnji naklonjenosti

10 Ravnateljstvo pivovarne Laško.

Vsem kupovalcem „DOKO“-čevljev

srečno Novo leto!

Ivan CARMAN

tovarna in trgovina „Doko“-čevljev

LJUBLJANA

Zgornja Síska in Prešernova ulica št. 9.

14

Franjo Golob
mesar in prekajevalec 13

LJUBLJANA VII.,

Jernejeva cesta štey. 47

Srečno in veselo Novo leto

želi vsem cenjenim posetnikom 9

Milan Herc, hrivec. Retje, p. Trbovlje 2.

Svojim cenjenim gostom
prav srečno Novo leto

Restavracija **6** „pri šestici“

290

Rozi Zalaznik

Prvi in najstarejši specijalni
artistični atelje za

črkoslikarstvo

na steklo, kovine, les, zid, platno itd.

Pristou & Bricelj

Telefon **LJUBLJANA** Ustanov-
št. 908 ljevo 1903

Aleksandrova cesta I Selenburgova ulica 5

Izvršitev točna, okusna in pre-
cizna v najmodernejšem žargonu

Specijalista v izvrševanju steklenih napis-
nih firm; slikanje grbov po predpisih

Srečno in veselo Novo leto

želi vsem cenjenim odjemalcem

FRANC SENČAR

trgovina mešanega blaga, nakup jajc, masla
in vseh poljskih pridelkov.

MALA NEDELJA in LJUTOMER.

Potrudil se bom tudi v novem letu cenjene
odjemalce najbolje postreči ter se priporo-
čam za nadaljnjo naklonjenost. 5

Vsem obiskovalcem, gostom in prijateljem
gostilne

„PRI PERLESU“

v Ljubljani, Prešernova ulica štey. 9,

prav srečno Novo leto

Jerica Žičkar

najemnica

15

Srečno in veselo Novo leto

želi vsem svojim odjemalcem

FRANC VINKELJ, trgovina z me-
šaním blagom

Gradac v Bell Krajini 3

Dela), nabiraj in hrani, varčevali se ne brani.

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri zadrugi

Varčuj v mladosti, da stradaš ne boš v starosti!

LASTNI DOM

stavbena in kreditna zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Obrestuje hranilne vloge po 6%. Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše.
Jamstvo za vloge nad 2,500.000 Din.

Marijivost, treznost, varčnost so predpogoj npravnosti!

Pri naložbi zneska po 20 Din se dobi nabiralnik na dom.

Pisarna v Celju, Prešernova ul. 6.

Iz malega raste veliko!

Veselo in srečno Novo leto

želiva vsem cenjenim odjemalcem 12

MARTINZ & STRAUSS, MARIBOR.

AVGUST ČERNE

splošno mizarstvo 7

Zgornja Šiška št. 122.

Veselo Novo leto

želi 296

BLAŽ JERICEH, trgovec, RAJHENBURG ob Savi.

A. VOLK

trgovlca z žitom in moko 294

Ljubljana, Resljeva cesta 24.

Maks Durjava

tovarna perila

Maribor, Gregorčičeva ulica 24.

Vilko Weixl

Maribor, Jurčičeva ulica 8

veletrgovina papirja, knjigarna, muzikalije, umetne slike ter knjigovezna in papirna industrija, je danes v tej stroki ena največjih in najbolj moderno urejenih podjetij v Sloveniji, ki se cenjenemu občinstvu priporoča.

MARKO ROSNER

zaloga manufakturnega blaga:

NA DEBELO
MARIBOR

Slovenska ulica št. 13

Ivan Kravos, Maribor

Usnjene torbice in kovčegi vseh vrst, opreme in pritekline za konje, nagobčniki in ovratniki za pse, golenke (gamaše),

gonilni jermeni itd.

REVMATIZEM.

Izjava hvaležnosti.

Gospodu drju. I. Rahlejevu

Beograd, Kosovska ulica 43.

Veledenjeni gospod! Pred približno tremi meseci sem naročila od Vas dve steklenici Vašega zdravila zoper revmatizem «Radio Balsamika». Premrazila sem se v cerkvi, kleče na cementnih ploščah, vsled česar mi je levo koleno oteklo in popolnoma otrpnilo. Čutila sem tako hude bolečine, kakor bi kdo z nožem bodel v koleno. Po masiranju z Vašim «Radio Balsamika» so otekline izginile in bolečine nehale. Zato se Vam najpričneje zahvaljujem, da ste mi pomagali.

V Metliki (Slovenija), 23. novembra 1926.

Roza Kadunc.

V teh petih letih, odkar je že v prodaji, je našlo naše zdravilo zoper revmatizem «Radio Balsamika» mnogobrojna priznanja zdravniških avtoritet, ki se o njem najpovoljnije izražajo, kakor tudi neštivilne zahvalne izjave ozdravljenih pacientov, ki jih dobivamo vsak dan. Okoriščujoč se s slovesom in čistanjem, ki si ga je pridobilo naše zdravilo, so se v zadnjem času pojavila razna zdravila pod imeni, ki so našemu podobna. Zato opozarjamo cenjeno občinstvo na to, naj ne zamenjuje ta zdravila z našim «Radio Balsamika».

Zdravilo «RADIO-BALZAMIKA» izdeluje, prodaja in pošilja po povzetju laboratorij «RADIO-BALZAMIKA» dr. I. Rahlejev v Beogradu, Kosovska ulica 43, pritličje 6.

Vsem, ki so potovali, ali še bodo potovali potom naše pisarne v Ameriko, bodi

srečno Novo leto!

Cie. Gle. Transatlantique.

Zastopnik 16

Ivan Kraker

Ljubljana, Kolodvorska ulica.

Kdor

298

boluje na živčnih in protinskih boleznih, kakor: nevrasteniji, protina, arteriosklerozi, revmi, nevralgiji, oslabeledosti in dr. naj se seznanji z onim, kar pravijo sami pacienti o zdravilu «KALEFLUID» D. Kalendarčič. Zahtevajte brezplačno literaturo s pismi bolnikov:

Beograd, Pop-Lukina broj 1,
Lit. D. 2. Miloš Marković.

ČREVA

vsakovrstna po najugodnejši ceni kakor vsako leto vedno v zalogi. Kupujem tudi

surovi in stopljeni loj 234

in ga plačujem po najvišji dnevni ceni.

Jos. Bergman v Ljubljani, Poljanska cesta št. 85.

Rudolf Willmann, strojnostav-

bena delavnica

LJUBLJANA, Slomškova ulica št. 3.

Izšla je Blasnikova VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1927,

ki ima 365 dni.

«VELIKA PRATIKA» je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obrajan.

Letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini in slikah. Opozarjamo na davčne spise, koje mora vsak čitati, da bo vedel, kaj smo plačevali nekdanj, kaj in koliko mora plačevati danes zlasti Slovenija.

Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 Din. Kjer bi je ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri

J. BLASNIKA nasledniki
tiskarna in litografični zavod
LJUBLJANA, BREG ŠTEV. 12

Ako imate bolečine

kupite v lekarni ali kakim odgovarjajočim prodajalnim Fellerjev pravi blagodišeči «Elsafluid». Nadrgnite vsak večer in vsako jutro boleča mesta in strmelci in veselili se boste, kako hitro in prijetno Vam «Elsafluid» ublažuje bolečine. — Če ste zdravi, uporabljajte «Elsafluid» za grgranje, za umivanje in hvaležni boste ter ostali zvesti «Elsafluidu». Dnevno negovanje telesa z «Elsafluidom» Vam kot plačilo prinaša vedro glavo, močne mišice in zdravo spanje. — Za naši očetje in dedje so ga uporabljali od zunaj in znotraj kot zanesljivo domače sredstvo in kosmetikum.

Zahtevajte za poizkus v lekarnah in odgovarjajočih prodajalnih izrečno «Fellerjev pravi Elsafluid», v polkusnih steklenicah po 6 Din, v dvojnatih steklenicah po 9 Din, ali specialnih steklenicah po 26 Din. Po pošti pride tem cenjeje, čim več se naroči naskrat; z zavojujno in poštno vred stane: 9 polkusnih ali 6 dvojnatih ali 2 specialni stek. 61 Din 27 " " 18 " " 6 " " 133 " 54 " " 36 " " 12 " " 250 "

Naročila nasloviti različno takole:

EUGEN V. FELLER

lekarnar v STUBICI DONJI

Elsatrg št. 360 (Hrvatska).